

Novelletter

Forord til den elektroniske udgave

Dette verk i frakturstil av **Alexander Lange Kielland** (1849-1906) er digitalisert i november 2009 av norska Nasjonalbiblioteket og tilpassats for Projekt Runeberg i juni 2013 av Ralph E. OCR-texten kommer också från Nasjonalbiblioteket.

57(3^69210Novelletter. Af Alexander L. Kielland.

Chicago, Ill. Skandinavens Boghandel. 1889. Novelletter. ————— -Af- Alexander L. Kielland. —————

Chicago, Ill. Skandinavens Boghandel. 1889.

Haabet er lysegrønt.

"Du støver!" raabte Fætter Hans.

Ole hørte ikke.

"Han er lige saa døv som Tante Maren," tænkte Hans; "du støver, Ole!" raabte han høiere.

"Aa om Forladelse!" sagde Fætter Ole og løftede Benene høit iveiret for hvert Skridt. Ikke for alt i Verden vilde han genere sin Broder; han havde allerede nok paa Samvittigheden.

Gik han kanske ikke netop i dette Øieblik og tænkte paa hende, forn han vidste, Broderen elskede; og var det ikke syndefuldt af ham, at han ikke kunde faa Bugt med en Lidenskab, der baade var en Uret mod hans egen Broder og desuden saa aldeles haabløs.

Fætter Ole gik strængt irecte med sig selv; og medens han holdt sig paa den anden Side af Veien, for ikke at støve, forsøgte han af al Magt at tænke paa de mest ligegyldige Ting. Men hvor langt borte han end lod sine Tanker begynde, kom de dog ad de underligste Gjenveie tilbage til det forbudne Puukt og begyndte atter at flagre som Fluer om Lyset. 4 Brpdrene, der var i Feriebeftg hos Prcesten, deres Onkel, befandt sig just paa Veien til den

ncrrliggende So» renstrivergaard, hvor der stulde verre Ungdomsselstab med Dans. Der var mange Studenter paa Beftg i Bygden, faa at disfe Ungdomsselslaver gik som en Epidemi fra Gaaid til Gaard. Fcetter Hans var derfor ret i sit Element : han sang han dansede, han var vittig fra Morgen til Aften ; og naar hans Tone havde verret lidt skarp, da han paastod, at Ole Dvede, var det egentlig af LErgrelse over, at det slet ikke vilde lykkes ham at bringe Broderen op i samme Stemning. Vi vide allerede, hvad der trykkede Ole. Men selv under normale Forhold var han mere rolig og stilferrdig end Broderen. Han dansede "som en Nsdekncrkker" — fagde Hans —, kunde siet ikke synge (Fcetter Hans sagde endog, at han havde en monoton og usympathetifk Talestemme), derlilmed var han lidt distrahit og meget generet i Dame selskab. . Da de ncrrmede sig Skrivergaarden, tMte de en Vogn bag stg. "Det er Doktorens," fagde Hans og Mede sig op for at hilse; thi den Elstede var Distriktslagens Datter. "Oh — hvor yndig hun er — i lyserpdt l " fagde Fcetter Hans. Fletter Ole faa strax, at den Elstede var i lysegrMt ; men han turde ikke sige et Ord, for ikke at forraade sig ved sin Stemme ; thi Hjertet fad ham i Halsen. Vognen passerede i fuld Fart ; de unge Mennesker hilste og den gamle Doktor raabte "Velkommen efter!" "Nei jagu var det den lysegrønne l" sagde Fcetter Hans ; han havde neppe faaet Tid til at stytte sine brcrndende Blikke fra den lyserpde til den lysegrønne ; "men var hun ikle deilig — Ole!"5 "All jo!" fvarede Ole med Anstrcrgelfe. "Du er en Tverrdriver!" udbrod Hans indigneret, "men om du end er blottet for al Sands for kvindelig SkjMhed, fynes jeg dog, du kuude vise mere Interesse for — for — din Broders Tilkommende." Du stulde bare vide, hvor hun interesserer mig—tcrnkte den brpdefulde Ole og flog Alnene ned. Men imidlertid var Hans ved dette yndige Me<de kom» men op i en henrykt Stemning af Forelskelse og Lykfalig hed: han svang fin Stok, knipsede med Fingrene og sang af fuld Hals. Og medens han tcrnkte paa hende i den lyse grønne Kjole — i det vaarfriste, fommerfuglllette Gevandt, forn han kaldte det —, faldt der ham en gammel Visestump i Munden, forn han fang med stort Velbehag: Haabet er lysegrMt — Trommelommelom trommelommelom, Stedse og altid stMt — Trommelommelom, trommelommelom. Han syntes, at delte Vers passede saa fortraffeligt til Situationen, at han gjentog det i det uendelige — snart i den gamle Melodis Valsetakt, snart forn en Marsch, snart som en Serenade — snart i hoie, jublende Toner, snart halvt hviskende, som om han betroede sin Elskov og sit Haab til Macmen og de tause Skove. Fcetter Ole kunde have brakket sig. Thi saa stor LER bpdighet» som han end narede for sin Broders Sang, blev han dog tilslut saa erkekjed af dette lysegrønne Haab og de evindelige "Trommelommelom", at det var ham en sand Lettelse, da de endelig holdt deres Indtog i Gaarden. Eftermiddagen gik paa sadvanlig Maade ved saadanne Leiligheder ; man morede sig fortraffeligt. Thi de fleste vare forelskede, og de, der ikke vare det, fornyede sig nasten end nu bedre ved at holde Die med dem, der vare det.6 D^r blev fpillet Ring i Haven. Fatter Hans lsb be handig omkring og gjorde tusinde Llsier, bragte Forvirring i Spillet og viste sin Dame alskens Opmarksomheder. Fatter Ole stod paa sin Post og passede sin Gjerning med Alvor; han ovfangede Ringen og fendte den afsted med aldrig svigtende Pracision. Ole vilde ogsaa have moret sig, naar bare ikke hans Samvittighet» havde gjort ham saa haarde Bebreidelser for denne brchefulde Kjcrrlighed til Broderens "Tilkommende". Da Aftenen begyndte at blive kjslig, flyttede Selstabet ind i Storstuen, og Dansen begyndte. Ole dansede aldrig meget, men idag var han nu slet ilke vplagt. Han tilbragte Tiden med at iagttage Hans, der hele Aftenen svarmede om "den Tilkommende" ; Oles Hjerte sammensnøredes, naar han saa den Lysegrønne fare afsted i Broderens Arme, og det forekom ham, at de dansede hver Dans sammen. Endelig kom Tiden til Opbrud. De fleste Wldre vare allerede tagne bort med de respektive Vogne, idet Ungdom men havde besluttet at Mge hverandre hjem, da det var en deilig Maanestins aften. Men da den sidste Gallopade var danset, vilde Barl inden pia ingen Maade tillade, at de unge Damer gik lige ud i Aftenluften, saa varme som de vare. Hun delreterede derfor en halv Times AfkMng. For at udfylde denne paa den behageligste Maade, bad hun Fcetter Hans om at synge en liden Sang. Denne var strår villig; han tMte ikke til disse taabe lige Mennesker, der lade sig npde: han var stg bevidst, hvad han kunde byde. Der var imidlertid den Eiendommelighed ved Hans's Sang, eller rettere ved VedMmelsen af den, at Meningerne vare mere end almindeligt delte. Af tre Personer blev hans7 ? Sang beundret som uforlignelig fljM, Disse tre Personer vare for det forste Fatter Ole, derncrst Tante Maren og saa Fatter Hans selv. Saa kom der et stort Parti, der fandt, at det var ret morsomt at hMe Fatter Hans synge : "han fik altid noget ud af det". Men tilslut lom der nogle Ilde sindede, der paastod, at han hverken kunde synge eller spille. Det var med Henfyn til det sidste Punkt, Akkompagner mentet, at Fatter Ole bestandig bar paa en stille Bebreidelse mod

Broderen—den eneste, der formerkede hans Beundring fMham. Han vidste nemlig, hvor megen Mole det havde kostet baade Hans selv og Søstrene at faa disse Akkompagnemen ter, isar de tre Mollakkorder, hvormed han pleiede at stutte, og som han Mede sig paa, hver Gang han stulde i Selstad. Naar han da faa Broderen ved Klaveret lade sine Fingre let og stjcheslost l>be hen over Tangenterne, fe op i Tåget og mumle: "Ja, hvad staar nu den i!" — som om han ftgte efter den rigtige Toneart, da krpb det i Fatter Ole. Thi han vidste, at Hans blot kunde tre Akkompagnementer: et i Moll og to i Dur. Men naar faa Sangeren, idet han reiste stg fra Pia noet, lod disse tre vel indMede Mollakkorder klinge saa hen kastet — faa uvilkaarligt, som om det var noget, der tilfal» digvis kom ham i Fingrene, da rystede Ole paa Hovedet og sagde til sig selv: "Dette er ikke ganste cerligt af Hans." Imidlertid sang Broderen fristværk af sit rige Reper toire; Schubert og Kierulf vare hans Mdlinge; og faa foredrog han : Du bist die Ruh, Min Elstte, jeg er bunden, Ich grolle nicht, Die alten bSsen Lieder, Alt lagger for din Fod jeg ned, Aus meinen grossen Schmerzen, mach' ich die kleinen Lieder — alt med den samme overlegne Ro og dette lette, halvt legende Akkompagnement. Det eneste, der voldte ham lidt Bryderi, var det fatale Sted : Ich legt' auch8 meine Liebe und meinen Schmerz hinein ; men han fik dog noget ud af det. Da hMte Ole, som nsie kjendte Grcrndserne for Brode rens Fardighed paa Pianoet, at denne forlod l)e kjendte Veie og begyndte at tumle om mellem Tangenterne ; og han troede til sin Skrcrk at opdage, at Hans ftgte efter den ufalige "Haabet er lysegrMt". Men lil al Lykke fandt han den ikke, hvorfor han indstrankede sig til at nynne Sangen halvhslt, idet han henkastede de tre berMite Mollakkorder. "Nu ere vi afkjslede l" raabte den LysegrMne hurtigt. Der blev almindelig Latter over hendes Iver for at komme afsted, og hun var ganste r^d, da hun sagde Godnat. Fatter Ole, der stod i Narheden af Vcertinden, tog ogsaa Afsted ; Fatter Hans derimod blev holdt tilbage af Sorenskriveren, som Mstede al vide, under hvilke Larere han havde studeret Musik ; og det tog Tid. Saaledes stede det, at Ole og den Lysegrønne samtidig kom ud i Entreen, hvor de unge Mennesker snart flokkedes om Kladeknagerne, dels for at sinde sit eget Tol, dels for at rive de andres ned. "Det kan nok ikke nytte at trange sig frem," fagde den LysegrMne. Nu snMede Oles Strube sig sammen paa en chikanM Maade, saa at det blot lykkedes ham at frembringe en dum Lyd. — De stod tat ind til hinanden, da der var trangt, og Ole vilde gladelig givet en Finger for at kunne sige hende noget behageligt eller ialfald fornuftigt ; men det var ganste umuligt. "De har vist ikke moret Dem iaften?" sagde hun venligt. Fatter Ole tankte paa den ynkelige Rolle, han havde spillet hele Aftenen ; hans Uelstvcerdighed syntes ham faa trykkende, og derfor svarede han (det dummeste, han kunde9 have svaret — tankte han, idetsamme Ordene vare ud» talte) : "Det er saa leit, at jeg ikke kan synge." "Formodentlig en Familiesvaghed," svarede den Lyse grMne med et hurtigt Blik. "N—e— i," sagde Ole yderst konfus, "min Broder fynger jo udmarket." "Finder De?" sagde hun tMt. Dette var det allerfornuftigste, som nogensinde var handt Ole : at der kunde vare mere end en Mening om Broderens Sang, og at hun, "den Tilkommende", ikke syn tes at vare blandt Beundrerne! — og dog var det ham ikke übehageligt at hMe. Atter en Pause, som Ole forgjcrues segte at bryde. "Synes De ikke om at danse?" spurgte hun. "Ikke med alle!" busede han ud. Hun Io: "Nei, nei! en Herre kan jo valge." Nu begyndte Ole at miste Fodfaste. Han felte sig som en, der gaar i sine egne Tanker gjennem Gaderne en Vinteraften og pludselig marker, at han er kommen ud paa en glat Holke. Der var ikke andet for end at holde sig oppe og lade staa til, og med Fortvivlelsens Mod sagde han : "Dersom jeg vidste — eller turde haabe, at en af de Damer — nei! at den Dame, som jeg vil danse med, at hun havde Lyst — hm! at hun vilde danse med mig, saa — saa —," langer kom han ikke, og efter at have fagt "faa" et Par Gange til, taug han. "De kunde jo spMge" —, sagde den LysegrMne. Armbaandet var gaaet op, og det havde saadan en stem Lans, at hun maatte bole sig helt forover og knibe, saa hun blev ganste rpd, for at faa det sammen. "Vilde for Erempel De danse med mig?" — det be gyndte at gaa rundt for Ole.10 "Ja, hvorfor ikke," svarede hun. Hun stod og pres sede Spidsen af Skoen ned i en Sprakte i Gulvet. "Paa Fredag stal der nok vare Fremmede i Praste gaarden — vilde De da lade mig faa en Dans?" "Med Forneielse; hvilken Dans Mster De?" svarede hun, idet hun bestrabte sig for at tale i Dametone. "En Francaise?" — for de ere saa lange, tankte Ole. "Anden Francaise er ikke optaget," svarede Frøkenen. "Og en Gallopade?" "Ja — Tak; ferste Gallopade!" svarede hun lidt neiende. "Og en Polka?" "Nei, nei! ikke mere!" raabte den Lysegrenne og saa paa Ole med Wngstelse. Idetsamme kom Hans i fuld Fart: "Aa! hvor heldigt, at jeg fandt Dem, Freken! — men i hvilket Selstab!" Dermed tråk han paa sin elstvcerdige Maade den Lyse grenne med sig, for at sinde hendes Tei og stutte sig til de Andre. "En Francaise og en Gallopade; men

ikke mere — ja ja, jaja!" gjentog Falter Ole. Han stod som fastgroet paa samme Plet. End elig markede han, at han var alene. I en Fart greb han en Hue, listede sig ud ad Vagveien, sneg sig gennem Haven og kreb saa med stort Besvar over Have gjerdet ikke langt fra Porten, der stod paaklem. Han flog ind paa den ferste Fodsti gennem Marken, idet han fastede sine Dine pia Prastegaardens Skorstens piber. Han havde en svag Fornemmelse af, at han blev vaad tilknas i det heie Gras ; derimot» markede han slet ikke, al Sorenskriverens gamle Uniformshue, forn han havde varet saa heldig at trive i Farten, vaklede rundt paa hans Hoved, indtil den kom til Ro derved, at den store Skygge gled ham ned over Dret.¹¹ "En Francaise og en Gallopade; men ikke mere! jaja — jaja!" — — Det var temmelig sent paa Natten, da Hans ncer mede^sig Prastegaarden. Han havde fulgt Doktorens Da me<hjem,'oMu^gik han og gjorde op Dagens Regnstab. "Hun er lidt sky ; men det kan jeg igrunden godt lide." Da han teiede af Veien ved Prastegaardens Have, fagde'han: "Hun er forbandet sky, nasten mere end jeg synes om ! ' Men da han gik over Gaardspladsen, bandte han paa, at^knibste og lunefulde Damer var det ufordrageligste, han vidste. Sagen var nemlig den, at han slet ikke var tilfreds med Dagens Udbytte. Ikke saa, at han et Dieblik tuivlede om'at vcere^elstet; men netop derfor fand' han hendes kolde og^tilbageholdne^Ovfersel dobbelt argerlig. Aldrig havde hun kastet Ringen til ham, ikke tåget ham op i en eneste Tur^og paa'Hjemveieu havde hun talt med alle andre end ham. Men"naste Gang stulde han tåge det paa en anden Maade; hun stulde nok komme til at fortryde den Dag. Han gikMlle i Huset, for at ikke Onkel stulde here, hvor sent h anatom hjem. For at naa sit og Broderens Soveucrrrelse maatte han passere et stort Loft. Her var et Vindu, der aMngdommen benyttedes som Der, hvorigjen nem man koin^ud paa etstags Altan, som dannedes af Over bygningen over Havetrappen. Fatter Hans bemærkede, at dette Vindu stod aabent; og derude vaaMltcmen saa han i det klare Macmestin sin Broders Skikkelse. Ole bar^endnu de hvide Handster fra Ballet ; han holdt sig med begge Hinder i Rakvarket og stirrede Maanen lige i Ansigtet. Fatter Hans kunde ikke begribe, hvorfor Broderen opholdt sig derude paa denne Tid af Natten; men allermindst kunde han begribe, i hvilken Hensigt Ole havde taget en Blomsterpotte paa Hovedet.

Han er fuld», tænkte Hans og nærmede sig forsigtigt.

Da hørte han Broderen mumle noget om en Francaise og en Gallopade, og saa begyndte han at gjøre nogle underlige Bevægelser med Hænderne.

Fætter Hans fik det Indtryk, at han forsøgte at knipse med Fingrene; og nu sagde Ole langsomt og tydeligt med sin monotone og usympathetiste Talestemme : "Haabet er lysegrønt, trommelommelom, trommelommelom;" — den Stakkel, han kunde jo ikke synge.

Visne Blade.

Man kan blive træt af at betragte et enkelt Maleri; men man maa blive det af at betragte mange. Derfor ere Øienlaagene saa tunge i de store Gallerier og Siddepladsfene saa tæt besatte som en Omnibus om Søndagen.

Lykkelig den, der har Selvovervindelse nok til af den store Mangfoldighed at udpille et lidet Antal Billeder, til hvilke han hver Dag kan vende tilbage.

Paa denne Maade kan man — uden at Gardien'erne mærke det — tilegne sig et lidet Privatgalleri, som man har ganste for sig selv — fordelt i de store Sale. Alt, hvad der ikke hører til denne private Samling, synker ned til Lærred og Forgyldning, — en Dekoration, man passerer paa sin Vei, men som ikke trætter Øiet.

En og anden Gang hænder det, at man opdager et Billede, man hidtil har overseet, men som nu efter grundig Prøvelse optages i Udvalget. Samlingen øger saaledes jævnt, og det var endogsaa tænkeligt, at man ved systematisk at gennemføre Methoden, kunde gjøre en hel Malerisamling til den Slags Privateiendom.

Men ialmindelighed har man ikke Tid. Det gjælder i en Fart at orientere sig; man sætter et Kryds i Katalogen¹⁴ ved de Billeder, man cger at c nektere, ligesom Forstman den marker sire Tråer, idet han gaar gennem Skoven. Disse private Kollektloner blive selvfølgelig af meget forstjellig Art. Mangen Gang leder man ien saadan for gjaes efter de store, anerkjendte Mestervarker, medens man kan sinde et lidet, overseet Villede paa Hadersuladsen, og for at forståa det underlige Arrangement i mang<af disse Smallsamlinger, gjer man bedst i at lade sig fere af den, der har foretaget Udvalget. Her er nu et Billede fra et Privatgalleri. — Der hang i en Krog af Salonen — 1878 et Billede af den engelske Maler Mr. Everton Sainsbury. Det vakte siet ingen Opmcrrkssmhed. Det var hverken stort nok eller lidet nok til at fangste den banale Nysgjerrighet» ; heller ikke var der Spor af moderne Ertravagance hverken i Ma neren eller i Farven. Idet man passerede, sendte man det et veluilligt Blik ; thi det gjorde et harmonisk Indtryk og Sujettet var almin deligt og letfatteligt. Det var to Elskende, der vare blevne en Smule uenige. Og Publikum smilte, idet huer i sit stille Sind tankte paa disse yndige smaa Uvenstaber, der ere faa heftige og saa korte ; der opstaa af de utroligste og forstjelligste Aarsager, men som uforanderlig ende med et Kys. Og dog famlede dette Billede sig lidt efter lidt en egen Menighed; man kunde marke, at det var optaget i flere Privatsamlinger. Naar man siyrede mod den kjendte Krog, fandt man ofte Pladsen optaget af en enslig Person, der stod hensun ken i Beskuelse. Det kunde vare Mennesker af den mest forstjellige Art ; men alle fik de et eget, falles Udtryk foran dette Maleri, fom om det kastede et falmet, gulagtig Gjenskin.¹⁵ Traadte man saa «armere, fjernede gjerne Beskueren sig : det var fom om blot en ad Gangen kunde nyde dette Kunstvark, fom om man helst vilde vare alene med det. — I en Krog af Haven, lige ved den heie Mur, staar et aabent Lysthus. Det er ganste simpelt bygget af grMne Spiler, der tanne en stor Bue med en Vagvcrg. Hele Lysthuset bedakkes af vild Vin, der fra den venstre Side slynger sig over det buede Tag og hanger ned tilheire med lange, lynde Grene. Det er sent paa Hesten ; Lysthuset har allerede mistet sit tatte Levtag. Kun de yderste, fine Stangler af den vilde Vin have endnu sine Blade i Behold. Og ferend de falde, stjcrnker Sommeren dem, idet den gaar, alle de Far ver, den har tilovers ; og som lette Guirlander af gule og rede Blomster hange de endnu en Tid og smukke Haven med Hestens tungsindige Pragt. Rundt paa Jorden ligge de nedfaldne Blade; og midt foran Lysthuset har Vinden med stor Flid hvirvlet sammen de smukkeste af dem til en rund, sirlig liden Gravhaug. Traerne ere allerede afpillede, og paa en negen Gren sidder den lille Havescmger med det rustbrune Bryst — som et vissent Blad, der er blevet hangende — og gjentager utrattelig en liden Stump, som den husker af stu Vaarsang. Det eneste frodige i det hele Billede er Epheuen. Thi Epheuen er som Sorgen, den holder sig frist baade Sommer og Vinter. Den kommer smygende med de blede Felehorn, den lagger sig ind i de mindste Sprakker, den tranger sig gjen nem de mindste Aabninger; og ferst naar den har voret sig stor og stauk, marke vi, at den ikke mere lader sig rive ud, og at den übMherlig fortsætter med at edelcrgge den hele Bygning. Men Epheuen er som den velopdragne Sorg ; den dak¹⁶ ker sine Ddelaggelser med de glatte, smukke Blade. Og Menneskene smile med glatte Ansigter, idet de lade, fom om de ikke vide, at de vandre omkring mellem Ruiner med Epheu over. — Midt i det aabne Lysthus sidder en ung Pige paa en Straastol; begge hendes Hauder hvile i Skjedet. Hun sidder med beiet Hoved og et forunderligt Udtryk i det smukke Ansigt. Det er ikke saameget Krcenkelse eller Vrede, endmindre almindeligt Surmulen, der taler ud af disse Tråk ; det er snarere en uhyre, bitter Skuffelse. Hun ser ud, som om hun var ifard med at miste noget uden at eie Kraft til at holde fast, — fom om noget visnede for hende. Han, der stetter sig til hendes Stol med den ene Haand, begynder at forståa, at Situationen er alvorligere end han tankte. Han har forsegst alle Midler, for at faa den op rindelig saa übetydelige Strid bilagt og glemt : han har talt Fornuft, han har prpvet Speg; han har bedet om Tilgi velse, gjort sig saa ydmyg — kanste mere end han har ment — men alt forgjaoes. Intet synes istand til at rive hende ud af den halvdede Stemning, hvori hun er fangen. Derfor er det med et Udtryk af LEngstelse, at hcm beier sig ned mod hende : "Men du ved dog, at i grunden holde vi begge saa meget af hinanden." "Hvorfor blive vi da faa let Uvenner, og hvorfor ere vi faa bitre og onde mod hinanden?" "Men, Kjare! det Hele var jo fra ferst af en ren Übetydelighet»." "Netop derfor! — husker du, hvad vi have sagt hin anden? hvorledes vi kappedes om at sinde de Ord, vi vidste, vilde vare de mest snarende. O— at lanke sig, at vi be nytte vort Kjendstab til hinanden for at udsinde de emmeste¹⁷ Steder, hvor de onde Ord kunne ramme! — og det kalde vi Kjcerlighed." "Kjerre — tag det nu ikke faa heitideligt," svarede han, idet han forsegte en lettere Tone, "om Menneskene holde nok saa meget af hverandre, ere de dog stundom lidt uenige ; det kan nu engang

ikke vare cnderledes l" "Jo, jo!" raabte hun, "ber maa gives en Kjerlighed, for hvilken Strid er umulig ; eller ogsaa — eller ogsaa har jeg tåget feil, og det, vi kalde Kjerlighed, er ikke andet end —" "Tvivl ikke om Kjerrligheden ! " afbred han hende ivrigt ; og han skildrede i varme og veltalende Ord denne Feelse, der foradler Mennesket, idet den larer os at bare hinandens Svagheder; der stjanker os den heieste Lykfalighed, idet den trods alle fmaa Uenigheder binder os sammen med de fkjenneste Baand. Hun havde kun hprt halvt paa ham. Hendes Blik var faret hen over den halvvisne Have ; hun havde indacmdet den tunge Luft fra det deende Planteliv — og hun havde tankt paa Vaaren, paa Haabet og paa denne almcegtige Kjarlighed, der ender som en Blomst om Hesten. "Visne Blade" — sagde hun roligt, og idet hun reiste sig, adspredte hun med Foden alle de smukke Blade, Vinden med saamegen Meie havde famlet. Hun gik opad Alleen, der ferte til Huset ; han fulgte lige bagefter. Han taug; thi han havde ingen Ord. En desig Feelse af LEngstelse og Mathed lagde sig over ham; han spurgte sig selv, om han endnu kunde naa hende, eller om hun var hundrede Mile borte. Hun gik med beiet Hoved og saa ned i Blomsterbedene. Der stod Asterserne som forrevne Papirblomster paa vissent Potetesgrcs, Georginerne hang med de dumme Krammer» hushoveder paa de knakkede Stille, og Stokroserne havde Nov«U»lt«. «smaa vantrevne Knopper i Toppen og store, vaade, raadne Blomster nedover Stilken.

Og Skuffelse og Bitterhed skar sig dybt ind i det unge Hjerter. Mens Blomsterne døde, modnedes hun for Livets Vinter.

— Saaledes forsvanmdt de opad Alleen. Men den tomme Stol blev staaende i det halvvisne Lysthus, medens Vinden atter fik travelt med at ordne Bladene til sin lille Gravhoug. —

Og i Tidens Løb komme vi alle — hver efter sin Tur — for at sætte os paa den tomme Stol i en Krog af Haven og stirre paa en liden Gravhoug af visne Blade. —

Erotik og Idyl.

"Se bare til at komme sammen!" sagde Fru Olsen.

"Ja, jeg forstaar ikke, hvorfor I ikke gifte Eder nu til Høsten," udbrød den ældre Frøken Ludvigsen, der sværmede for den sande Kjærlighed.

"Aa, ja!" raabte Frøken Louise, som var vis paa at blive Brudepige.

"Men Søren siger, han har ikke Raad," svarede den Forlovede lidt frygtsomt.

"Ikke Raad!" gjentog Frøken Ludvigsen, "at en ung Pige kan nævne et saadant Ord! Hvis du allerede nu vil lade din unge Elskov gro over af prosaiske Beregninger, hvad bliver der saa tilbage af den ideelle Glands, som kun Kjærligheden formaar at sprede over Livet. At en Mand kan tage saadanne Hensyn, kan jeg tilnød forstaa — det er jo paa en vis Maade hans Pligt; men en fin Kvindesjæl i Forelskelsens Skjærsommer! — nei, nei, Marie! lad for Guds Skyld ikke disse lave Pengespørgsmaal formørke din Lykke!"

"Aa nei!" raabte Frøken Louise.

"Og desuden," tog Fru Olsen tilorde, "desuden har din Kjæreste slet ikke saa lidet at leve af. Min Mand og20 leg begyndte saamcrnd med meget mindre. — Jeg ved, hvad du vil sige, at Tiderne vare anderledes dengcmg. Ja, Gudbevares! dette vide vi; jeg undrer mig bare over, at I ikke blive kjede af at fortalte os det. Tro Ida ikke, at vi Gamle, der selv have oplevet Overgangen, have den bedste Indsigt i, hvad der fordredes for at leve fer og nu. Naar derfor jeg forn en erfaren Husmoder siger, at din Kjarestes Gage hos min Mand i Forbindelse med, hvad han lettelig vil kunne tjene ved Ertraarbeide, er tilstrcrkkeligt til at gifte sig paa, saa kan du vel begribe, at jeg tager det tilberlige Hensyn til de forandrede Forhold." Fru Olsen var bleven ganste ivrig, uagtet Ingen tankte paa at sige hende imod. Men hun var faa ofte i Samtaler af den Art bleven irriteret ved at here isar de unge Fruer

udbrede sig over, hvor latterlig billigt alting havde varet for tredive Aar siden. Det var som om man vilde forringe den mMsterverrdige Maade, hvorpaa hun havde fert sin Husholdning. Denne Samtale gjorde et dybt Indtryk paa den For» lovede ; thi hun havde megen Tillid til den kloge og erfarne Fru Olsen. Og denne havde, siden Marie blev forlovet med Sorenskriverens Fuldmægtig, laget sig meget ivrigt af hende. Det var en energisk Kone, og da hendes egne Bern allerede vare vorne og gifte hver paa sin Kant, var det et velkomment Asteb for hendes Virkelyst at faa ligesom en Anpart i de unge Forlovede og hvad der vedrerte dem. Maries Moder var derimot» en meget stilfærdig Dame. Hendes Mand, der havde havt et lidet Embede, var ded saa jitlegt, at Pensionen var yderst knap. Hun var af god Familie og havde i sin Ungdom ikke lårt andet end at spille Pianoforte. Denne Færdighed havde hun forlangst ophørt at øve, og i Tidens Løb var hun blevet overordentlig religiøs. —21 — "Her nu, min kjære Muldmægtig ! tanker De slet ikke paa at gifte Dem?" spurgte Sorenskriveren paa sin godslige Maade. "Jol" svarede Seren langtrukket, "når jeg faar Raad." "Raad," gjentog Sorenskriveren, "De er s'gu ikke daarligt stillet. Jeg ved, at De har lagt Dem noget til" bedste." — "En Ubetydelighed»,," indstjød Seren. "Nuvel — lad saa vare; men det viser, at De har Økonomist Sands, og den er mange Penge værdt. Med Deres gode Eramen, Deres Familieforbinder og Mrige Konnektioner i Hovedstaden behøver det ikke at vare faa lange, inden De kan begynde at sege de mindre Gmbeder, og er man først kommen ind paa Embedsbanen, saa gaav det — som De ved — af sig selv." Seren bed i Pennen og saa raadøld ud. "Lad os nu tanke os," fortsatte Principalen, "at De — takket vare Deres Sparsommelighed) — kan fatte Bo uden synderlig Gjæld, saa har De jo Deres Fuldmægtig» gage og hvad De ellers vil kunne fortjene ved Extraarbeid?. Og det skulde dog vare underligt, om ikke en Mand med Deres Dygtighed stulde sinde Plads for sin ouerstedige Tid i en ouadstrabende Handelsby som vor." Seren tankte hele Formiddagen paa Sorenskriverens Ord; det stod mere og mere klart for ham, at han overvur^ derede de økonomiske Vanskeligheder ved at gifte sig, og det var jo i grunden sandt, han havde adskillig Tid tilovers srer Kontoret. Han stulde spise Middag hos Principalen, hvor ogsaa hans Kjæreste var. Idethele tåget medtes de Unge næsten vel faa ofte hos Sorenskriverens som i Maries Hjem. Thi len eiendommelige Færdighed, Fru Møller — Maries Mo«22 ver — havde erhvervet sig i at give alle Samtaler en religiøs Udgcmg, var ikke videre tiltrækkende for de Unge. Ved B ordet blev der talt om et lidet yndigt Hus, Fru Olsen havde opdaget: "ret en Rede sor et Par nygifte," som hun udtrykte sig. Seren erkyndigede sig i Forbigaa ende om Prisen og fandt den nok saa rimelig i Forhold til Fruens Beskrivelse. —7 Naar Fru Olsen saa gjerne vilde se dette 3Ggteflab fremskyndet, faa var det for det første — som antydet — forået faa noget at bestjæfte sig med, og dernæst kom det af et ubestemt Dnste om, at noget overhovedet stulde fore gaa — et psychologisk Fænomen, der ikke er sjældent hos energiske Karakterer under smaa, ensformige Forhold. Sorenskriveren arbejdede i samme Retning, for det første efter Ordre fra Fruen, og for det andet, fordi han tankte, at naar Seren blev gift med Freken Marie, der skyldte hans Hus saameget, vilde han bindes end fastere til Kontoret, og Sorenskriveren var tilfreds med stu Fuld- Mægtig. — Efter Bordet spadserede de Forlovede i Haven. De talte fammen paa en underlig, stakaandet Maade, indtil Seren i en Tone, som stulde vare let, henkastede den Bemærkning: "Hvad mener du, om vi giftede os i Hest?" Marie glemte at blive overrasket; hun havde jo selv gaaet i de samme Tanker, og derfor svarede hun, idet hun saa ned : "Ja, synes du bare vi har Raad, stal det vist ikke vare mig imod." "Lad os engang regne efter," sagde Seren og tråk hende ind i Lysthøvet. — En halv Time efter traadte de Arm i Arm ud i Sol skinnet. Det var som om det ogsaa skinnede af dem ; thi der hvilede en Glans over en kjæk Beslutning, tågen efter moden Overveieelse og alvorlig Beregning.²³ En og anden kunde mene, at man ikke ber stole ubetænksomt paa et Regnestykkes Rigtighed alene af den Omstændighed, at to Elskende havde faaet ud præcis den samme Facit, især hvor Problemet har dreiet sig om Valget mellem den heiste Lykfalighed eller Forsagelse. Seren havde ogsaa, mens de regnede, havt nogle Anføgtelser. Han mindedes, hvorledes han selv i Studenter dagene havde talt i heie Ord om Ansvar mod Efterslægten, hvorledes han ad filosofiske Omveie havde pædagogist det egoistiske ved Kjærligheden og opkastet det latterlige SvMgs- Millal, om man saadan uden videre har Ret til at sætte Bern i Verden. Men Tiden og det praktiske Liv havde heldigvis hel bredet ham for disse Mæskeleser og stadelige Tankerpeerimenter. Og desuden var han altfor fredelig og velopdragen til at ville stede den Intet anende Elstede ved at medtage i Beregningen en faa frivol Udsigt som den, at de kunde faa mange Bern. Det er jo netop faa smukt, at de unge Mennesker overlade disse Ting til Vorherre og Storken. — Der blev stor Glæde ikke alene

hos Sorenskriverens ; men harlad den ganste By kom i en Art Febertilstand ved Gfterretningen om, at Fuldmagtigen stulde have Bryllup til Hesten. Thi de, der kunde vente Invitation til Bryll, lupet, gladede sig lange forud ; og de, der ikke kunde vente det, cergrede stg og skumlede ; men de, forn vidste, at de stod paa Exvektancelisten, vare halvt fortunlede af Sprnding. Og al Sindsbevcrgelfe har Yard i rolige Smaabyer. — Fru Olsen var en modig Dame, og dog ban kede hendes Hjerte, da hun begav sig paa Veien til Enkefru Meller. Det er saa sin egen Sag at bede en Moder om at faa Lov til at holde Datterens Bryllup. Men hun kunde have fparet Wngstelse. Thi Fru Meller skyede enhver Anstrangelse nasten lige²⁴ faameget som hun skyede Syndcn i enhver Skikkelse, og derfor felte hun en stor Lettelse ved Fru Olsens Forslag, der blev sremsat med en for denne Dame usadvanlig Deli katesse. Det var imidlertid ikke Fru Mellers Maner at vise nogen let eller tilfreds Stemning. Da Alt jo igrun den var "Kors" paa en eller anden Maade, lod hun det ogsaa nu skinne igjennem, at hendes Taalmodighed var istant» til at bare enhver Tilskikkelse. Fru Olseu vendte straalende tilbage fra denne Visit. Hun var gaaet glip af den halve Fornolelse ved dette Mgte flab om hun ikke havde faaet holde Bryllupet; thi at holde Brylluper var Fru Olsens Specialitet. Hun lagde da sin Dkonomi tilside, og den Tilfredsstillelse, hun felte, ved at faa Brug for hele sin Arbeidskraft, gjorde hende formeligt elstvcerdig. Desuden var Embedet godt, og Olsen havde altid eiet en liden Formue, som der imidlertid aldrig blev talt om. — Saa blev der da holdt Bryllup, og et pragtigt Bryllup var det. Freken Ludvigsen havde strevet en rimfri Sang om den sande Kjerlighed, der blev sunget ved Bordet, og Lovise tog sig bedst ud af alle Brudepigerne. De Nygifte flyttede ind i den af Fru Olsen opdagede Rede, foråt begynde denne halvbevrbste Tiloarelse af festlig Lykfalighed, som Engländerne kalde "Honningmaaneden", fordi den er for sed, Tysterne "Flitterwochen", fordi Glcmd fen fvinder saa hurtigt, og vi "Hvedebredsdagene" fordi vi vide, at der kommer Husmandskost efter. Men i Serens Hus vårede Hvedebredsdagene lange, og da Vorherre gav dem en liden Engel med gule Lokker, var deres Lykke faa stor, som vi overhovedet kunne vente den i denne triste Verden. Med Hensyn til Indtagten — faa flog den nogen lunde til, uagtet Seren desvcrre ilke havde opnaaet at²⁵ sette Bo uden Gjeld; men med Tiden stulde det nok retve paa sig. — Ja, med Tiden! — Aarene gik, og hvert Aar skjen kede Vorherre en lille Engel med gule Lokker. Efter et seraarigt Mgtestab hande han altsaa precis 5 Bern. Den lille rolige By var uforandret, Seren var fremdeles Fuld megtig, Sorenskriverens vare de samme ; men Seren selv var ikke til at kjende igjen. Der gives Sorger og tunge Slag af Skjebnen, om hvilke man siger, at de kunne gjere en Mands Håar graat paa en Nat. Saadanne Tilskikkelser vare ikke faldne i Serens Lod. Hvad der havde sat ham gråa Håar i Hove det, beiet hans Ryg og gjort ham gammel fer Tiden, var en langsom, vulger Sorg — Neringssorgen. Neringssorgen spiller den samme Rolle blandt Sor gerne som Tandpinen blandt Sygdommene. Den er ikke nogen enkelt Smerte, der lader sig beseire i aaben Kamp ; den er ilke som en Nervefeber eller en anden "ordentlig" Sygdom, der har en Udvikling — en Krisis. Men ligefom Tandpinen er lang og ensformig som en Bendelorm, saale» des legger Neringssorgen sig om sit Offer forn en gran Sky ; man tager den paa sig hver Morgen med sine luvslidte Kleder, og man sover sjelden saa dybt, nt man ganske glem« mer den. Det var i den lange Kamp mod den fremtremgende Fattigdom, Seren havde stidt sig op ; og dog var han en stor Pkonom. Men der gives to Slags Pkonomi: den aktive og den passive. Den passive Dkonomi tenker Dag og Nat paa, hvorledes den stal spare en Skilling; den aktive penses lige saa ivrigt paa, hvorledes den stal tjene en Daler. Den ferste Slags Dkonomi — den passive — herer hjemme hos os, den aktive i de store Samfund — vesentlig i Amerika.²⁶ Seren havde sin Force i den passive Retning. Han anvendte al sin Fritid og lidt af Arbeidstiden med til at udspekulere nistens Beparelser og Innskrenkninger. Men enten det nu kom af, at han ikke havde Held med sig eller — hvad der er mest troligt — af, at hans Indtegeter i Vir keligheden vare for smaa til utleve cif med Kone og 5 Bern, nok er det: hans finantsielle Stilling forverredes. Alle Pladse i Livet fynes saa vel befatte : og dog er der nogle Mennesker, der kommer an overalt. Seren herte ikke til disse, og han segte forgjeves efter dette Grtraar beide, der baade for ham selv og for hans Kjereste havde staaet som en dunkel, men rig Indtegtsskilde. Heller ikke Havde han noget Gavn af sine gode Forbindelser. Der er altid fuldt op af Folk, der ville hjelpe haabesulde, unge Mennesker, som kunne hjelpe sig selv ; men trengende Fa miliefedre komme altid til Uleilighed. Seren havde havt mange Venner. Man kunde ikke sige, at de havde trukket sig tilbage fra ham ; men han var bleven ligesom borte for dem. Naar de nu msdtes, var der en vis Forlegenhed paa begge Sider. Ssren havde ikke lenger Sands sor, hvad der interesserede de andre ; og

disse kjedede sig, naar han udbredte stg over, hvor haardt han arbeidede og hvor dyrt det var at leve. Og naar han saa en enkelt Gang blev buden i Herre» felstab til en af sine Ungdomsvenner, gik det ham forn det pleier at gaa Folk, som til dagligt Brug leve yderst tarve > ligt: han forsviste sig og dråk formeget. Og fra at have veret den muntre, men fine og forsigtige Seren, sank han ned til at blive etslags Nar, der holdt vreoledede Taler, og om Hoem Selstabets Hvalve samlede sig efter Bordet, frtat gjere Leier. Men hvad der gjorde det pinligste Ind tryk paa hans Bekjendte var, at han var bleven aldeles lig egyldig for sin Paakledning.²⁷ Seren havde nemlig v«it yderst neiagtig medZsit.Toi tette; i Studenterdagene hed han "den sirlige Seren". Dg selv som Familiefader haade han en tidlang vidst at gine fine tarvelige Kleder et vist Sving. Men efterat den Ha arde Ned havde tvunget ham til at bruge hvert Kled ningsstykke i en unaturlig lang Tid, havde hans Forfenge. lighed tilsidst givet sig over. Og naar en Mand mister Sandsen for at holde sin Person pen, mister han den gjerne totalt. Det var hans Kone, som maatte gjere ham opmerk som, naar Anskaffelsen af en ny Frak var absolut nedven dig, og naar hans Flipper bleve altfor fillede i Kanten, klippede hun dem med en Sar. Han havde andet at tenke paa — Stakkel. Men naar der kom Fremmede i Kontoret eller naar han stulde ind af <n Der, havde han den rent mekaniske Vane at spytte paa sit Fralkeopstg og gnide det med Haand. Ligesom de rudi menta a f Organer, der ere gallede tilgrunde ved Ikkebrug, forn Zoologerne sinde hos visfe Dyr, var dette den eneste Levning af "den sirlige Sørensen" Pyntelyst. — Imidlertid bar Seren sin verste Fiende i sit eget In dre. Han havde i sin Ungdom syslet med Filosofi, og nu hendte det stundom, at denne usalige Lyst til at tenke kom over ham, kuldkastede alle Indvendinger og endte med at stille alt paa Hovedet. Det var, naar han tenkte paa sine Vern, at dette hendte ham. Naar han betrngtede disse smaa Skabninger, som — det kunde han ikke skjule for sig felv — i Tidens Let» bleve mere og. mere vanstjettede, var det ham umuligt at se dem under Kategorien: guldlukkede Engle, fom Vorherre havde givet ham. Han maatte jo tilstaa, at Vorherre ikke giver os saadanne Gaver uden nogen Foranledning fra vor Side, vg da spurgte Seren sig selv : Har du havt Ret til dette?²⁸ Han tenkte vaa sit eget Liv, der var begyndt under lykkelige Forhold. Han kom fra et komfortabelt Hjem; hans Fader — en Embedsmand — havde givet ham Landets bedste Ud dannelse; han var udrustet til Livets Kamp forn de Bedste og hvorledes var han tomme fra det? Og hvad havde han at give sine Bern med i den Kamp, hvori han sendte dem? De begyndte sit Liv i Trang og Mangel, som helst stulde skjules; de lerte tidligt den bitre Uoverensstemmelse mellem Foruentningerne og Fordringerne til Livet og de ydre Kaar ; og fra sit uryddige Hjem vilde de medtage — kanste den tungeste Arv et Menneske kan slebe med sig gennem Livet: Fattigdom med Pretenstener. Seren prevede at sige: Vorherre vil nok iage sig af dem. Men han stammede sig strax; thi han felte, at det var Noget, han sagde, foråt undstykke stg og berolige sin Samvittighet». Disse Tanker var hans verste Plage ; men, fornt sige Sandheden, det var ikke ofte, de kom over ham; thi Seren var bleven slvv. Det mente ogsaa Sørenskriveren. "Det var i sin Tid," pleiede han at sige, "en ret stink Mand — min Fuldmegtig. Men — fer De ! dette overilede Gifter maal, de mange Bern o. f. v. — kort sagt, det er nesten forbi med ham." Daarligt kledt og daarligt erneret, fult» af Gjeld og Bekymringer var han tret og udslidt uden at have udrettet noget. Og Livet gik sin Gang, og Seren slebte sig med. Han syntes glemt af alle undtagen af Vorherre, der — som sagt — hvert Aar skjenkede ham en liden Engel med gule Lokker. — Serens unge Hustru havde trolig fulgt sin Maud gennem disse ser Aar, og faa var hun ogsaa lommen til det samme Maal. Det ferste Aar af hendes Wgtestab var gledet forbi²⁹ som en Drem af svimlende Lykfalighed. Naar hun lsftede den lille gullokke Engel op for de beundrende Veninder, var hun skjen som et fuldendt Billede af Modergleden; og Freken Ludvigsen sagde : "Se! den sande, den egte, den mgtige Kjerlighed l" Men snart blev Fru Olsens "Rede" for trang ; Fami lien egede, mens Indtegterne stod stille. Daglig Medes der nye Krav til hende, nye Sorger og nye Pligter. Marie tog kraftig fat, thi hun var en modig og forstandig Kvinde. Det er ikke et Arbeide af de saakaldte opleftende, at forestaa et Hus fuldt af fmaa Bern uden Midler til at til fredsstille endog de tarveligste Fordringer til Komfort og Velfare. Dertilmed var hun jo aldrig rigtig frist; hendes Tilstand bevegede sig mellem enten nylig at have havt et Barn eller fnart at stulle have et. Medens hun kavede fra Morgen til Aften, mistede hun sit freidige Humsr, og hendes Sind blev bittert; stundom spurgte hun sig selv: hvorledes henger dette sammen? Hun saa den Iver, hvormed de unge Piger eftertragte Mgtestabet og den selvtilfredse Mine, hvormed de unge Mend tilbyde det ; hun tenkte paa sine egne Erfaringer, og hun sik en Feelse af, at man havde narret hende. Men det var ikke rigtigt af Marie at tenke saaledes ; thi hun havde faaet en udmerket Optragelse.

Den Livsanskuelse, hvori hun tidligt var bleven ind evet, var den eneste skjenne, den eneste, der var istand til at redde det Ideale for hende i Livet. Ingen styg, prosaist Betraglning af Tilverelsen havde nogensinde kastet fin Skygge over hendes Udvikling ; hun vidste, at Elskoven er det stjerneste paa Jorden, at den staar over Fornuften og findes i Wgtestabet; med Hensyn til Bern havde hun lert at redme, naar de nevntes. Der var altid vaaget strengt over hendes Lesning.³⁰ Hun havde lest mange alvorlige Beger om Kvintens Plig ter; hun vidste, at hendes Lykke er at blive elsket af en Mand, og hendes Bestemmelse at vere hans Kone. Hun kjendte Menneskenes Ondstab, hvor ofte de stille sig iveien for to unge Elskende; men hun vidste ogsaa, at den sande Kjerlighed tilslut gaar sejerrig ud af Kampen. Og naar Menneskene gik tilgrunde i Livets Kamp, var det fordi de sveg Idealet, og det troede hun paa, stjendt hun ikke vidste, hvad det var. Hun kjendte og elskede de Digtere, hun fik lese. Meget af det erotiske forstod hun kun halvt, men det var netop saa yndigt. Hun vidste, at LEglestabet var en alvorlig — meget alvorlig Ting, hvortil der herte Prest, og at Wgte staberne stiftes i Himmelen ligesom Forlovelserne i Balsalen. Men naar hun i hine unge Dage tenkte sig dette alvorlige Forhold, da var det som om hun saa ind i en for tryllet Skov, hvor Amoriner binde Kranse, Storkene bringe smaa gullokkede Engle, og foran den lille Hytte i Baggrunden, der dog er stor nok til at rumme al Verdens Lyk falighed, sidder det ideale Wgteuar og fordyber sig i hinan dens Dine. Og aldrig havde nogen veret fmagles nok til at sige til hende: "Undstyld, Freken! stulde De ikke have Lyst til at felge mig om paa den anden Side, og se Sagen et Dieblik paa Vrangen. Tenk, om det Altsammen ikke var andet end Dekorationer af Pap." Nu havde Serens unge Hustru rigelig Anledning til at iagttagte Dekorationerne paa Vrangen. — Fru Olsen havde fra Begyndelsen besegl hende sent og tidligt og overvældet hende med Raad og Tilrettevisninger. Baade Seren og hans Kone vare mangen Gang hjertelig kjede af hende ; men de skyldte jo Olsens faameget. Dog lidt efter lidt kjelnede den gamle Dames Joer.³¹ Da de Unges Hus ikke lenger var saa rent, saa ordentligt og mensterverdigt, at hun kunde vere stolt af sit Verk, forsvandt hun efterhaanden ; og naar Serens Kone en enkelt Gang bad om Raad og Hjelp, var Fru Sorenstriverinden paa sin heie Hest, indtil den unge Frue ikke mere henvendte sig til hende. Men naar Samtalen i Selstaber faldt paa Sorenskriverens Fuldmegtig, og nogen ytrede Medlidenhed med den stakkets Kone med de mange Bern og de kummer, lige Indtegter, da tog Fru Olsen med stor Kraft : "Jeg kan forsikre Dem, at om Marie havde dobbelt saa meget at leve af og slet ingen Bern, vilde det dog ikke forstaa. Hun er — ser De!" — og Fru Olsen gjorde en Bevegelse med Henderne, forn om hun este ud til alle Sider. Marie kom ikke ofte i elstab; og naar hun saa optraadte i sin vel ti Gange forandrede Brudekjole, var det ialmindelighed forat sidde alene i en Krog eller fere en kje delig Samtale med en ligestillet Husmoder, om de dyre Tider og de urimelige Tjenestepiger. Og de unge Damer, der havde samlet Herrerne omkring sig enten midt paa Gulvet eller i det Verelse, hvor de fandt de bedste Stole til at ligge i, hviskede til hverandre : "Hvor det dog er kjedsommeligt, at de unge Koner aldrig kunne tale om andet end Husholdning og Vernetet." I den ferste Tid havde Marie ofte havt Beseg af sine mange Veninder. Pc vare henrykte over det hyggelige Hus, og den lille gullokkede Engel maatte formelig beskyttes mod deres graadige Beundring. Men naar det nu hendte, at en af dem forvildede stg ind til hende, var det helt anderle» des. Der var ikke lenger nogen gullukket Engel i ren, broderet Kjole med rede Silkebaand at fremvise. Vernene, der aldrig var presentable uden Varsel, bleve i Hast jagede ud — efterladende Legetet paa Gulvet, halvspiste Smeroqbred paa Stolene og denne eiendommelige Atmos-³² Phere, sSm man i det heieste kan taale hos sine egne Vern. Dag ud og Dag ind gik hendes Liv under stadig Slid ; mangengang, naar hun maatte here sin Mand klage over, hvor haardt han arbeidede, tenkte hun med etslags Trods: Jeg gad vide, hvem der har det tungeste Arbeide af os? I en Henseende var hun lykkeligere end sin Mand. Hun havde ingen Anelse om Filosofi, og naar hun kunde stjele sig til et lidet, roligt Dieblik, forat fordybe sig i sig selv, ferdedes hun paa helt andre Veie end den arme Filosof. Hun havde intet Sslvtei at pudfe, ingen Guldstads, hun kunde tåge frem og pynte sig med. Men i Hjertets inderste Krog gjemte hun alle Minderne fra det ferste Aar af hendes Wgtestab, fra dette eventyrlige lubelaar. Og hun pudsede dem — disfe Minder; hun holdt dem faa blanke, at de skinnede klarere for hvert Aar, som gik. Men naar den trette og forgremmede Husmoder i al Hemmelighed smykkede sig med disse Herligheder, var det dog ikke saa, at de formanede at kaste nogen Glands over hendes nuverende Liv. 'Hun var sig neppe bevidst nogen Sammenheng mellem den gullokkede Engel med rede Sil kebaand og den lille femaars Gut, der laa og grov i det merke Gaarsrum. Disse pieblikke rev hende ud af al Sammenheng, det var som en Opiumsrus. Naar

der faa blev raabt paa hende etsteds fra i Huset, eller et af Vernene blev bragt breiende ind fra Gaten med en stor Kugle i Panden, skjulte hun i Hast sine Skatte, og med sit sedvanlige Udtryk af haablss Trethed, lod hun sig atter gribe af sine utallige Pligter og Sorger. — Saaledes var det gaaet dette Wgttestab, og saaledes arbeidede disse Mgtefolk sig fremad. De tral begge det samme tunge Les ; men tral de sammen ? — Det er trist, men det er fandt: naar Krybben er tom, bides Hestene. —33 — Der var sior Chocolate hos Froknerne Ludvigsen — lutter Ugifte. "Thi de gifte Damer ere saa prosaiske," sagde den eldre Freken Ludvigsen. "Uf ja!" raabte Lovise. Stemningen var belivet som den pleier at vere i saa dant Selstat) og ved saadan Leilighed ; og idet Samtalen for Byen rundt, kom den ogsaa indom hos Seren. Alle vare enige om, at det var et heist ulykkeligt ZGgttestab og et ssrgeligt Hus, nogle syntes Synd, andre dadlede. Da tog den eldre Freken Ludvigsen Ordet med en vis Heitidelighed : "Jeg stal sige Eder, hvad Feilen er ved dette LGgttestab ; for jeg kjender Sagen tilbunds. Allerede fsr hun blev gift, var der noget beregnende, noget lavt pro saist, der er aldeles fremmed for den sande, den rigtige Kjerlighed. Dette har senere udviklet stg og hevner sig nu grusomt paa dem begge. Thi vistnok have de ikke meget at leve af ; men hvad skulde det gj^re for To, forn i Sandhed elske hinanden ; det er dog ikke Rigdommen, som betinger Lykken. Er det ikke meget mere netop i det fattige Hjem, at Kjerligheden paa det stjenneste viser sin Almagt ? —Og hvem vilde desuden kalde dem fattige ! Har ikke Vorherre rigeligen velsignet dem med sunde og friste Bern? Se — det er nu deres Rigdom! Og havde deres Hjerter veret opfyldte af den sande, den egte, den rigtige Kjerlighed, saa — saa —" Freken Ludvigsen stod lidt fast. "Hvad saa?" — spurgte en modig, ung Dame. "Saa" — fortsatte Freken Ludvigsen med Heihed, "saa stulde vi nok have seet, at deres Livsvei var bleven dem bestikket gnnste anderledes." Den modige Dame stammede sig. NlvlllNer. 3Der blev en Pause, under hvilken Frøken Ludvigsens Ord sænkedes fig i alles Hjerter. De følte alle, at dette var Sandheden, al Uro og Tvivl, forn maaske kunde findes hos en og anden, forsvandt; og alle styrkedes i sin skjønne og urokkelige Tro paa den sande, den ægte, den rigtige Kjerlighed; thi de vare alle ugifte.

Balstemning.

Ad de glatte Marmortrin var hun steget op uden Uheld, uden Anstrængelse, alene baaret af sin store Skjønhed og sin gode Natur. Hun havde indtaget sin Plads i de Riges og Mægtiges Sale uden at have betalt Adgangen med sin Ære og sit gode Rygte. Og dog var der Ingen, som kunde sige, hvorfra hun var kommen; men der hviskedes om, at det var dybt nedefra.

Som et Hittebarn i en Udkant af Paris havde hun hensultet sin Barndom i et Liv mellem Last og Armod, som kun de havde Begreb om, der kjende det af Erfaring. Vi andre, der have vor Kundstab fra Bøger og Beretninger, maa tage Fantasien tilhjelp for at faa en Idé om den arvelige Jammer i en stor By; — og endda er maaske de skrækkeligste Billeder, vi udmale os, blege mod Virkeligheden.

Det var igrunden kun et Tidsspørgsmaal, naar Lasten skulde gribe hende — som et Tandhjul griber den, der kommer for nær en Maskine — ; fo r— efterat have hvirvlet hende rundt i et kort Liv af Skjændsel og Fornedrelse — med en Maskines ubønhørlige Nøiagtighed at lægge hende af i en Krog, hvor hun ukjendt og ukjendelig kunde ende dette Vrængtbillede af et Menneskeliv.³⁶ Da blev hun, som det undertiden hender, "opdaget" af en rig og heitstaende Mand, idet hun som fjortenaars Barn leb over en af de bedre Gader. Hun var paa Veien til et merkt Bagverelse i Rue de Quatre Vents, hvor hun arbeidede hos en Mat arne, hvis Evencialitet var Bal blomster. Det var ikke blot hendes overordentlige Skjenhed, der fengslede den rige Mand, men hendes Bevegelser, hendes Vesen og Udtlykket i disse halvferdige Trek — alt syntes ham at tyde paa, at her fertes en Kamp mellem en oprinde lig god Karakter og en begyndende Frekhed. Og da han hesad den ooverftedige Rigdoms überegnelige Luner, beslut tede han at gjsre et Forseg paa at redde det stakkels Barn. Det vnr ikke vanstelig at sette sig i Besiddelse a f hende, da hun ikke tilherte Nogen. Hun fik et Navn og blev anbragt i en af

de bedste Klosterskoler; og hendes Vel gjerer havde den Glede at iagttage, at de onde Spirer dede hen og forfvandt. Hun udviklede en elskverdig, lidt indo lent Karakter, et feilflit,' roligt Vesen og en sjelden Skjenhed. Da hun derfor blev vxen, giftede han sig med hende. De levede et meget godt og fredssommeligt Mgteskab. Uagtet den store Aldersforstel havde han en übegrendset Tillid til hende, og hun fortjente den. LGtefolk leve ikke saa ner indpan hinanden i Frank rige som hos os ; deres Fordringsfuldhed er derfor ikke saa stor og deres Skuffelser mindre. Hun var ikke lykkelig, men tilfreds. Hendes Karakter egnede sig for Taknemlighed. Rigdommen kjedede hende itle; tvertimod — den gledede hende mangengcmg paa en nesten barnagtig Maade. Men det anede Ingen; thi hen des Vesen var altid sikkert og verdigt. Man anede kun, at det itle sted rigtigt til med hendes Oprindelse; men ta³⁷ Ingen svarede, heldt man op at sperge: man har faameget andet at tenke paa i Paris. Sin Fortid havde hun glemt. Hun havde glemt den paa samme Maade som vi have glemt Roserne, Silkebaan dene og de gulnede Breve fra vor Ungdom, fordi vi aldrig tenke paa dem. De ligge nedlaasede i en Skuffe, forn vi aldrig navne. Og dog —hender det en enkelt Gang, at vi kaste et Blik i denne hemmelige Skuffe, da vilde vi siras: merke, om der manglede en eneste af disse Roser eller det allermindste Baand. Thi vi huste det altsammen paa en Prik : Minderne ligge der lige friste — lige sede og lige bittre. Saaledes havde hun glemt sin Fortid ; laafet den ned og kastet Neglen fra sig. Men om Natten dremte hun undertiden skrekkelige Ting. Hun felte atter, hvorledes den gamle Her, hos hvem hun havde boet, rustede hende i Skulderen for at jage hende afsted i den kolde Morgen til Madammen med Balblom stjerne. Da for hun op i Sengen og stirrede ud i Merket i den deteligste Angst. Men san felte hun paa Silketeppe og de blede Puder, hendes Fingre fulgte de rige Forsiringer paa hendes pregtige Seng; og idet smaa sevnige Englebern langsomt tråk det tunge Dremmeteppe tilside, ned hun i fulde Drag dette eiendommelige, usigelige Velbefindende, vi fele, naar vi opdage, at en ond og heslig Drsm kun var en Drem. Lenet tilbage i de blede Hynder kjerte hun til det store Bal hos ten russiske Ambassadeur. Jo nermere man kom³⁸ Maalet, desto langsommere gik Farten, indtil Vognen naaede den faste yv«ue, hvor det kun gik Skridt for Skridt. Paa den store Plads foran Hotellet, der var rigt oplyst med Fakler og Gasftammer, havde der famlet sig en stor Mengde Mennesker. Ikke blot Spadferende, der vare blevne staaende, men hovedsagelig Arbeidere, Lediggjengere, fattige Fruentimmer og tvivlsomme Damer stode tet sam menpakkede paa begge Sider af Vognrekken. Lystige Be merkninger og ufine Vittigheder i det simpleste Parisersprog haglede ned over de fine Folk. Hun herte Ord, som hun ikke havde hert paa mange Aar, og hun rodmede ved Tanken om, at hun lauste var den eneste i hele den lange Vognrekke, der forstod disse ge mene Udtryk fra Paris's Berme. Hun begyndte at fe paa Ansigterne omkring sig ; hun syntes hun kjendte dem alle. Hun vidste, hvad de tenkte, hvad der foregik i alle disse tet sammenpakkede Hoveder, og lidt efter lidt stremmede en Her af Erindringer ind paa hende. Hun vergete sig saa godt hun kunde ; men hun tjendte sig ikke selv igjen denne Aften. Altsaa havde hun ikke tabt Neglen til den hemmelige Skuffe ; modstrebende tråk hun den ud, og Minderne over veldede hende. Hun mindedes, hvor ofte hun selv—halvt Barn—med graadige Dine havde slugt de fine Damer, der kjerte pyntede til Baller eller Theatre; hvor ofte hun havde gredt i bitter Misundelse over de Blomster, hun msisommelig satte sam men for at fmykke andre. Her faa hun de samme graadige Dine, den samme «sluttelige, hadefulde Misundelse. Og de merke, alvorlige Mend, der med et halvt for agteligt, halvt truende Blik menstrede Ekoiuagerne — hun kjendte dem alle. Havde hun ikke selv forn liden Pige ligget i en Krog³⁹ ' og med opspilede Dine lyttet til deres Taler om Livets Uret ferdighed, om de Riges Tyranni, om Arbeiderens Ret, den han bare behevede at udstrekke Haanden for at tåge. Hun vidste, at de hadede alt — ligefra de velnerede Heste og de heitidelige Kuste til de blanke, skinnende Kareter ; men mest dem, der fad indeni — disse umettelige Vampyrer og disse Damer, hvis Smytter og Pynt kostede mere Guld end et helt Livs Arbeide indbragte en af dem. Og idet hun betrngtede Vognretten, der langsomt be vegede sig gjennem Mengden, dukkede en anden Erindring op, et halvglemt Billede fra hendes Skoleliv i Klosteret. Hun kom med 6t til at tenke paa Fortellingen om Pharao, der med sine Stridsvogne vilde selge lederne gjen nem det rede Hav. Hun saa Velgerne, som hun altid havde forestillet sig rede forn Blod, staa forn en Mur paa begge Sider af Wgypterne. Da led Mose Rest, han udstrakte sin Stav over Vån dene, og det rede Havs Velger stoge sammen og opstugte Pharao og alle hans Vogne. Hun vidste, at den Mur, der stod paa hver Side af hende, var vildere og rovgjerrigere end Havets Belger ; hun vidste, at der kun udfordredes en Rest, en Moses, foråt fette dette Menneskehav i Bevegelse, saaat det knusende veltede sig frem,

overskyllende hele Rigdommens og Magiens Glands med sin blodrede Belge. Hendes Hjerter bankede, hun trykkede sig skjelvende ind i Hjernet af Vognen. Men det var ikke af Angst, det var for at de derude ikke stulde se hende; thi hun stammede sig for dem. For første Gang i hendes Liv stod hendes Lykke for hende som en Uretferdighed, som noget hun stammede sig ved. Var dette hendes Plads i den blede elegante Ekvipage, blandt disse Tyranner og Blodsugere? Herte hun ikke snarere til derude i den velgende Masse blandt Hadets Bern? Halvglemte Tanker og Felelser reiste sit Hoved som Rovdyr, der længe have været bundne. Hun følte sig frem med og hjemles i sit glimrende Liv, og med en Art demonisk Længsel mindedes hun de skrekkelige Steder, hvorfra hun var kommen. Hun greb i sit kostbare Kniplingsshawl; der kom over hende en vilt Trang til at sdelegge, til at rive noget istykker, — da dreiede Vognen ind under Hotellets Portal. Tjeneren rev Deren op, og med sit velvillige Smil, sin rolige, aristokratiske Anstand, steg hun langsomt ned af Trinet. En ung attaché-agtig Skabning styrtede til og var lykkelig, da hun tog hans Arm, endnu mere henrykt, da han troede at bemærke en usedvanlig Glands i hendes Blik, men i den syvende Himmel, da han følte hendes Arm skjelve. Fuldt af Stolthed og Haab førte han hende med udsegt Sirlighed op ad de glatte Marmortrin. "Sig mig engang — skjenne Frue! hvad er det for en venlig Fe, der gav Dem denne vidunderlige Vuggegave, at der ved Dem og ved alt, hvad der vedrører Dem, stulde være noget Aparte. Om det saa ikke er andet end en Blomst i Deres Hår, saa har den en egen Charme, for om den var vedet af den friste Morgendug. Og når De danser, er det som om Gulvet belger og fejrer sig efter Deres Trin." Greven var selv gennet forbauset over denne lange og vellykkede Kompliment; thi han havde ellers ikke let for at udtrykke sig i Sammenheng. Han ventede ogsaa, at den smukke Frue vilde ytre sin Paaskjennelse. Men han blev stuset. Hun lignede sig ud over Ballonen, hvor de ned Aftenljeligheden efter Dansen, idet hun stirrede ud over Mængden og de endnu ankommende Vogne. Hun syntes slet ikke at have opfattet Grevens Bravour, derimod herte han hende hviske det uforklarlige Ord: Pharaon. Han vilde just til at beklage sig, da hun vendte sig om, og idet hun gjorde et Skridt mod Salen, standfede hun midt foran ham og saa paa ham med et Par store, forunderlige Dine, for Greven aldrig før havde føet. "Jeg tror neppe, der var nogen venlig Fe — knapt nok nogen Vugge tilstede ved min Fødsel — Hr. Greve! Men i hvad De siger om mine Blomster og min Dans, har De res Skarpsindighed" gjort en stor Opdagelse. Jeg stal for at telle Dem Hemmeligheden ved den friste Morgendug, der veder Blomsterne. Det er Taarer — Hr. Greve! som Misundelse og Stjendsel, Skuffelse og Anger har gredt over dem. Og når det synes Dem, at Gulvet belger, mens vi danse, da er det, fordi det sitrer under Millioners Hæd." Hun havde talt med sin sedvanlige Ro, og efter en venlig Hilsen forsvandt hun i Salen. Greven stod igjen ganske betuttet. Han kastede et Blik ud over Folkemassen. Det var et Syn, han ofte havde føet; han havde fagt mange daarlige og mindre gode Vittigheder om dette mangehodede Uhyre. Men først i Aftenfaldt det ham ind, at dette Uhyre i grunden var den uhyggeligste Omgivelse, man kunde tænke sig for et Palais.

Fremmede og generende Tanker svirrede om i Hr. Grevens Hjerne, hvor de havde Plads.

Han var ganske kommen ud af Koncepterne, og det varede en hel Polka, inden han gjenvandt sin Stemning.

En Middag.

Der var stor Middag hos Grosserereren. Amtmanden havde holdt en Tale for den hjemkomne Student — Husets ældste Sen, og Grosserereren havde svaret med en Tale for Amtmanden; forsaavidt var alt godt og vel. Og dog kunde man se, at der var noget, som foruroligede Værten. Han svarede bagvendt, hældte Rhinskin i Portvin og forraadte paa alle Maader, at hans Aand var fraværende.

Han funderede nemlig paa en Tale, en Tale udenfor de reglementerede, og det var noget meget mærkeligt; for Grosserereren var ingen Taler, og — hvad der var endnu mærkeligere, han vidste det selv.

Da han derfor nu langt ude i Maaltidet slog til Lyd og sagde, at der laa ham noget paa Hjerte, som han maatte faa udtale, mærkede alle strax, at noget usædvanligt forestod. Der blev pludselig saa stille ved Bordet, at man hørte den livlige Passiar fra Damerne, der efter norsk Sktik spiste i de tilstødende Værelser.

Endelig naaede ogsaa Tausheden dem, de trængte sig sammen i Døren forat høre. Kun Værtinden holdt sig tilbage, idet hun sendte sin Mand et bekymret Blik. "Ak, 44 Herregud ! " sukkede hun halvveit, "nu gaar det vist galt for ham. Han har jo holdt alle sine Taler, hvad er det nu, han vil." Og det begyndte heller ikke godt. Taleren stammede, kremtete og forvildede sig mellem de almindelige Skaaltale» vendinger : Jeg vil ikke undlade, at — he — det er mig en Trang at udtale, at, at — det vil sige, jeg vilde bede mine Herrer vere mig behjælpelige med, at — " Mine Herrer fad og stirrede ned i Glasset, rede til at temme det ved den mindste Antydning til en Konklusion. Men der kom ingen. Derimod kom Taleren sig. Thi der laa ham virkelig noget paa Hjerte. Gleden Stoltheden over Sennen, der var kommen hjem frist og suud efter en respektabel Evamen, Amtmandens smigrende Tale, Maden, Vinen, den festlige Stemning, — men dog først og sidst hans ustrømte Fryd over den Førstefpdte lagde ham Ordene i Munden. Og da han først var kom men over de fatale Indledningsfraser, gik det mere og mere flytende. Det vnr en Skaal for Ungdommen. Taleren dvelede ved Ansaret ligeoverfor Vernene, ved de mange Sorger, men ogsaa de mange Gleder, Foreldrene have af dem. Han maatte stundom tale hurtigt, for ikke at blive rert ; thi han felte, hvad han sagde. Og da hnn saa kom til de vorne Bern, da han tenkte sig den kjere Sen forn Assocl'6 i Forretningen, Bsrnebsrn og saa vidre, sik hans Ord et Sving af Veltalenhet», forn forbausede alle Tilhorerne; og det var hjerteligt Bifald, der hilsede Slutningen : "Thi — mine Herrer! det er i disse Bern, vi ligesom fortsætte vor Tilverelse. Vi efterlade dem ikke blot vort Navn, men ogsaa vort Arbeide. Og vi efterlate dem dette, 45 ikke foråt de svleslefe stulle nyde dets Frugter, men foråt de stulle fortsætte det, udoide det, ja — gjore det meget bedre end deres Fedre formanede. Thi det er vort Hnab, at den unge Generation maa tilegne sig Frugterne af Tidens Ar, beide, maa befries for mange af de Fordomme, der har for merket Fortiden og tildels Nutiden, og vi ville enste — idet vi drikke Ungdommens Sknal —, at den ganende stadig fremad maa blive sine Fedre verdig, ja — lad os sige det ! vore dem over Hovedet. Og kun, naar vi vide, at vi efterlade Slegtens Arbeide i dygtigere Hender, kunne vi roligt imedese den Tid, da vi stulle forlade vort Dagvert, og da kunne vi trygt stole paa en lys og hederfuld Fremtid for vort kjere Fedreland. Skaal for Ungdommen ! " Værtinden, der var traudt nermere, da hun horte, nt det gik godt, var rert og stolt over sin Mand, hele Selsta» bet var ien oplivet Stemning ; men mest af alle gledede Studenten sig. Han havde havt ligefom en liden Frygt for Faderen, hvis patriarkalske Grundsetninger han kjendte. Nu herte han jo, at den Gamle var yderst liberal mod Ungdommen, og han gledede sig ret til at faa tale med ham om alvorlige Ting. Men forelebig var der kun Tale om Spas, idet der i Anledning af Skaalen udsucmdt sig en af disse interessante Tischreden om, hvem der egentlig var ung og Hoem gammel» Efterat man var lommen til det vittige Resultat, at de Wldste i Virkeligheden vare de yngste, gik man til Dessert bordet, der var serveret inde hos Damerne. Men hvor galante end Herrerne — især af den gamle Skole — ere mod det fmulle Kjen, formaar dog hverken kvindelig Elstverdighed eller den mest udsegte Dessert at standse dem længe paa deres Vei til Regeverelset. Og 46 snart forkyndte den første Cignrduft, der er en saa stor Ny telse for Negere, at den Proces var begyndt, der har staffet vore Damer Ros for at vere ganske indregede. Studenten og et Par andre unge Herrer forblev en Stund blandt de unge Damer — under streng Bevogtning af de eldre — ; men lidt efter lidt opstugtes ogsaa de af den gran Sky, der betegnede den Vei, Fedrene havde tåget. Her i Regeverelfet fertes en meget livlig Samtale om et eller andet socialpolitiik Emne. Verten havde Ordet og slettede sin Ovfatning med endel "historiske Fakta", der imidlertid vare aldeles uefterretlige. Hans Modstander - Overretssagfereren — fad just og gledede sig til at gjendrive disse faktiske Urigtigheder, da Studenten traadte ind. Han lom netop tidsnok til at here Faderens Bommert, og i sin festlige Stemning, i sin Gledede over den nye Ovfatning af Faderen, han havde faaet efter Skaaltalen, sagde han muntert og ligefrem : "Nei, undstyld Far! deri tager du fejl. Det forhold der sig slet ikke som du siger — tvertimod." — Lenger lom han ikke; thi Faderen stog ham leende paa Skulderen : "Ei, ei ! vil ogsaa du med Aviser skjæmte ! — du maa ellers ikke forstyrre os, vi ere i en alvorlig Dis kussion." Sennen herte en irriterende Fnisen ud af den gråa Sky ; dertilmed blev han ophidset ved det hannlige i, at hans Indblander stulde anses som en Forstyrrelse i en al vorlig Samtale. Han gav derfor et temmeligt skarpt Svar. Faderen, der strnv mærkede Tonen, stiftede med en Gang Udtryk : "Er det dit Alvor, at du

vil lomme her og sige, at din Far staar og vrovler?"⁴⁷ "Det har jeg ille fagt; jeg mente bare, at du tager feil —"
— "Ordene lan det vere det samme med ; men Meningene var der," sagde Grossereren, der begyndte at blive vred. Thi han herte en Herre sige til sin Tidemand : "Det stulde bare have veret i min Fars Tid." Nu tog det ene Ord det andet, og Situationen blev yderst pinlig. Fruen, der altid havde et Dre med Herrernes Sam tale, da hun kjendte sin Mands Heftighed, lom strnv hen i Deren : "Hvad er det? — Adjunkt Hansen!" "Aa — Deres Sen har forlebet sig en Smule," sva rede denne. "Mod sin egen Farl Herregud — han maa have drukket formeget. Kjere Hanfen! se til at faa ham ud." Adjunkten, der var mere velvillig end diplomatisk, og som desuden — hvilket er sjeldnere end man tror ved en gammel Lerer — var afholdt af sine forrige Disciple, gil hen og tog Studenten uden videre under Armen : "Kom stal vi To gaa os en Tur i Haven." Den unge Mand vendte stg heftigt ; men da han saa, nt det var den gamle Lerer, og da han paa famme Tid fik et benligt, bekymret Blik fra Moderen, lod han sig uden Modstand fere bort. I Deren herte han Sagfereren, forn han aldrig havde kunnet fordrage, sige noget om Wgget, der vilde lere Hemn at verpe, hvilken Vittighed blev modtaget med stormende Latter. Der gik et Nyk i ham ; men Adjunkten holdt godt fast, og ud lom de. — Det vårede lenge, inden den gamle Lerer kunde faa ham saavidt beroliget, at han blev modtagelig for Reson. Skuffelsen og den bitre Fornemmelse af at vere bleven vens⁴⁸ med Faderen, og ikke mindst det krenkende i at vere bleven behandlet som Dreng i saa Manges Nerverelse, — maatte faa rase ud en Stund. Men tilslut blev han rolig, satte sig hos sin gamle Ven, og denne forklarede ham nu, at det maatte vere ste dende for en eldre Mand at lade sig vise tilrette af et ungt Menneske. "Ja, men jeg havde Ret!" sagde Studenten vel fyr tyvende Gang. "Godt, godt! men alligevel maa du ikke give dig Mine af at ville vere llogere end din egen Far." "Min Far sa' jo selv, at han vilde have det saa!" "Hvad behager? nnnr har din Fader sagt det?" — Adjunkten begyndte nesten at tro, at Vinen var gaaet den unge Herre til Hovedet. "Ved Bordet — i Talen!" raabte denne. "Ved Bordet — ja l i Talen —ja l Men fer du, det er en helt anden Sag. Sligt lader stg vel sige — iser ien Tale ; men det er aldeles ille Meningene, at det stal gjen nemferes i Praxis. Nei, tro du mig — Gutten min! jeg er gammel, jeg ljender Menneskene. Det maa nu engang gan saaledes til i Verden ; vi ere ikke anberledes. I Ung dommen har man et eget Syn paa Livet ; men unge Mand ! det er ille det rette. Ferst naar man er lommen tilro ien fremrylket Alder, ser man Forholdene i det sande Lys. Og — nu vil jeg sige dig noget, forn du trygt lan stole paa. Naar du kommer i din Fars Aar og Stilling, ville dine Anskuelser blive ganske de samme som hans nu ere, og du vil ligesom han bestrebe dig for at hevde dem og indprente dem hos dine Bern." "Nei, aldrig! det sverger jeg," raabte det unge Men neske, idet han sprang op, Og nu talte han i gledende Ord om, at for ham stulde Ret altid vere Ret, Respekt forSandheden, hvorfra den saa kom, Respekt for Ungdommen og saa videre; — kort sagt, han talte som haabefulde Ynglinge pleie at tale efter en god Middag og en stærk Sindsbevægelse.

Han var smuk, der han stod med Aftensolen over det blonde Haar og det begeistrede Ansigt vendt opad.

Der var i hele hans Skikkelse og i hans Ord noget henrivende, overbevisende, som ikke kunde undlade at gjøre Virkning; — det vil da sige, om nogen anden end Adjunkten havde seet og hørt ham.

Thi paa denne gjorde det ingensomhelst Virkning; han var jo gammel.

Det Skuespil, han idag havde været Vidne til, havde han seet mange Gange. Han havde selv suksessivt spillet begge Hovedrollerne; han havde seet mange Debutanter som Studenten og mange gamle Skuespillere som Grossereren.

Derfor rystede han paa sit ærværdige Hoved og sagde for sig selv:

"Ja, ja! det er altsammen godt nok. Men se kun til, jeg faar dog Ret: han der bliver akkurat som vi Andre."

Og Adjunkten fik Ret.

To Venner.

Ingen kunde begribe, hvor han fik sine Penge fra. Men den, som mest forundrede sig over det flotte og overdaadige Liv, Alphonse førte, var hans fordums Ven og Kompagnon.

Siden de ophævede Fællesforretningen vare de fleste Kunder og de bedste Forbindelser lidt efter lidt gledne over i Charles's Hænder. Det var ikke fordi denne paa nogen Maade søgte at gaa sin tidligere Kompagnon iveien — tvertimod; men det kom simpelthen af, at Charles i Virkeligheden var den dygtigste af de To. Og da Alphonse nu skulde arbeide paa egen Haand, viste det sig snart for den, der iagttog ham nøiere, at han tiltrods for sin Snarraadighed, sin Elskværdighed og sin vindende Person ikke duede til at staa i Spidsen for en selvstændig Forretning.

Og der var en, forn iagttog ham nøie. Charles fulgte ham Skridt for Skridt med sine starve Øine: hvert Misgreb, hver Ødselhed, hvert Tab — alt vidste han paa en Prik, og han undrede sig over, at Alphonse kunde holde det saa længe gaaende.

— De vare saagodtsom opvoxede sammen. Deres Mødre vare Kusiner, og da Familierne havde boet nær ved hinanden i samme Gade — hvilket i en By som Paris er vel faa vesentlig for den nærmere Omgang som et Slegt stabsforhold — kom de ogsaa i den samme Skole. Fra nu af vare de undstillelige under hele Opvarten, Den gjensidige Tillempling overvandt de store Forstiellige heder, forn oprindelig fandtes i deres Karakter, og tilslut passede deres Egenskaber ind i hinanden ligesom de kunstigt udstaarne Trestykker, hvoraf vi forn Bern sammensette smutle Billeder. Og der var virkelig mellem dem et saa smukt Forhold, som man sjældent fer mellem unge Mennesker; thi de op fattede itte Venstabet som en Forpligtelse for den ene til at talle alt af den anden ; men de syntes snarere at kappes i gjensidig Hensynsfuldhed. Hvis imidlertid Alphonse i sit Forhold til Charles viste nogen hei Grad af Hensynsfuldhed, var han ialfald felo ganske uoidende derom, og om nogen havde sagt ham det, vilde han uden Tvivl have leet heit af en saa mislykket Kompliment. Thi ligesom Livet i det hele tåget syntes ham meget let og bentfrem, saaledes lunde det mindst af alt falde ham ind, at han ligeoverfor sin Ven havde nogensomhelst Tvang at paalegge sig. At Charles var hans bedste Ven, var ham en ligesaa naturlig Ting som, at han selv dansede bedst, stjed bedst og at hele Verden overhovedet syntes ham ordnet paa det bedste. Alphonse var et af de mest forljelede Lylkebern ; han kom til Alt uden Anstrengelse; Tilverelsen passede han som en elegant Dragt, og han bar den med en saa utvun gen Elstverdighed, at Menneskene glemte at misunde ham. Og saa var han faa fmuk at se paa. Han var hei og smeller; med brunt Håar og store, aabne Dine; Ansigtet var rent og glat, og hans Tender skinnede, naar han 10.52 Han vidste godt, at han var vakler; men siden Aloerden havde forljelet ham fra hans tidligste Dage, vn hans For fengelighet» bleven af en lystig, godmodig Art, som igrun den ille var saa stedende. Han holdt overordentlig meget af sin Ven ; han morede sig og stundom andre med at drille hnm og gjore sig lystig over ham. Men han kjendte fall neie Charles's Ansigt, at han strår merkede, naar han gik for vidt i Spegen ; faa flog han om i sin naturlige, gods« lige Tone, og faa fil hnn den alvorlige og noget tunge Charles til at le sig halvt fordervet. Charles hande fra Guttedagene beundret Alphonse over al Maade. Selv var han liden og «anseelig, stille og forn knyt. Hans Vens glimrende Egenskaber kastede en Glands ogsaa over ham og gav hans Liv en vis Fart. Moderen sagde ofte: "Dette Venstab mellem Gutterne er en sand Lykke for min stakkets Charles, ellers blev han vist helt tungsindig." Naar Alphonse ved alle Leiligheder blev foretrukket, gledede Charles sig; han var stolt over sin Ven. Han strev hans Slile, soufflerede ham under Eraminationen, bad for ham hos Lererne og sloges for ham med Gutterne. Ved Handelsakademiet gik det ligedan. Charles arbeidede for Alphonse, og Alphonse betalte med sin uudem melige Elstoerdighed og sit uopstidelige Humer. Da de senere som ganske unge Mennesker vare ansatte i det samme Banlierfirma, hendte det en Dag, at Princi palen sagde til Charles : "Fra den ferste Mai vil jeg byde Dem forheler Gage." "Jeg takter Dem," svarede Charles, "baade paa mine egne og paa min Vens Vegne." "Monsieur Alphonses Gage forbliver uforandret," vårede Cyen og strev videre. Charles glemte aldrig den Formiddag.⁵³ Tet var ferste Gang, han var bleven foretrukket og begunstiget fremfor sin Ven. Og det var i Henseende til merkantil Dygtighed, det Punkt, han som ung Handels mand fatte heiest, at han havde faaet dette pre, og det var Husets Chef, den store Bankier,

der personlig havde ydet ham denne Paastjennelse. Hvad han felte, var ham faa fremmed, at det nesten syntes ham som en Uret mod Vennen. Han fortalte ikke Alphonse noget om denne Begioenhed; derimod forestog han, at de skulde sege to ledige Poster i <2ie6it l^onnLis. Alphonse var strår villig. Thi han el stede Forandring, og det pragtfulde, nye Banketablisement ved Boulevarten, syntes ham langt mere tiltrekkende end de merle Kontorer i Rue Bergere. Saa flyttede de til 06clit I/cinuail; den ferste Mai. Men da de vare inde i Chefens Kontor for nt tnge Afsted, sagde den gamle Bankier sagte til Charles, da Alphonse var gaaet ud (Alphonse gil altid frst i Dovene) : "Sentimentalitet duer itle for en Forretningsmand." Fra denne Dag nf foregil der en Forandring med Charles. Han arbeidede ille blot fittigt og samvittigheds fuldt som fer, men han udviklede en Energi og en saa for bausende Arbeidskraft, at han snnrt tiltrnk sig sine Over ordnedes Opmerlsomhed. At hnn var sin Ven langt over legen i Forretningsdyglighed, lom snart for Dagen ; men hver Gang han modtog et nyt Bevis paa Anerkjendelse, havde han enKamp med sig selv. Enhver Forfremmelse havde lenge en liden Bismag af ond Samvittighet», og dog arbeide dede han videre med rastlss Iver. Saa sagde Alphonse en Dag paa sin lette og aabne Maade: "Du er dog ret en flink Fyr — Charlie! du avancerer jo forbi baude Unge og Gamle — for nu ikke at tale om mig! — jeg er ganske stolt af dig." Charles blev stamfuld. Han havde tenkt, at Alphonse⁵⁴ vilde have felt sig saaret ved at blive tilsidefat, og nu erfa rede han, at Vennen ilke blot indremmede ham Forrangen, men endog var stolt af ham. Lidt efter lidt kom hans Sind mere i Ro, og hans solide Arbeide blev mere og mere paa fkjennet. — — Men naar han nu i Virkeligheden var den dygtigste, hvorledes lunde det da henge sammen, at han blev saa al deles overseet i Livet, medens Alphonse forblev alles Und» ling. Selve de Forfremmelser og Beviser paa Anerkjen delse, han tilkjempede sig ved iherdigt Arbeide, bleve ham ydede paa en ter Forretningsmaade, medens Alverden, fra Direltererne til Budene, havde et venligt Ord eller en munter Hilsen sor Alphonse. I de forskjellige Kontorer og Afdelinger af Vanlen blev der drevet Intriger, fornt lomme i Besiddelse af Mon sieur Alphonse ; thi der fulgte altid et Pust af Liv og Frisk het» med hans smukke Skikkelse og glade Sind. Charles havde derimod ofte merket, at hans Kolleger betrngtede hnm som en ter Person, der kun tenkte paa Forretningen og sig selv. Og han havde dog et Hjerter, fintfelende som faa; men han havde ilke Evnen til at staffe det Udtryk. Charles var af disse smaa, sorte Franstmend, hvis Skjeg begynder at gro strår nedenfor Dinene; Anstgts farven var gulagtig og Haaret stivt og fliset. Hans Dine udvidede sig itle, naar hnn var glad og oplivet ; men de for omkring og glimtede. Lo hnn, tråk Mundvigerne sig opad, og mllngengang, naar hans Hjerter var fuldt af Glede og Velvilje, havde han seet Menneskene trelle sig halvredde tilbage for hans frnstetende Pore. Den eneste, der kjendte hnm saa godt, at han ille syn tes at se hans Heslighet», var Alphonse; men alle de an⁵⁵ dre misforstod hnm ; han blev mistenksom og innesluttede fig mere og mere i sig selv. I et umerkelig! cre»esn⁶⁰ egede den Tanke hos ham: hvorfor stulde han aldrig opnaa noget af det, han trengte mest til: en venlig og hjertelig Omgang og en Imedelom» menhed, der lunde svare paa den Varmer, han stengte inde hos sig selv; hvorfor fmilede Alverden til Alphonse med fremstralte Hender, medens han maatte neie sig med stive Buk og kolde Dine. Alphonse vidste om Ingenting. Han var glad og sund; henrykt over Livet og tilfreds med Forretningen. Man havde anbragt ham i den letteste og mest underhol dende Branche af Forretningen, og med sit kville Hoved og sit Talent til at omgaaes Mennesker, udfyldte han fuld komment stn Plads. Hans Omgangskreds var meget stor ; alle Mennesker satte Pris paa hans Beljenotskab og han var ligesaa godt ligt af Kvinder som af Mend. Charles fulgte en Stund med i de Kredse, der aabnede sig for Alphonse, indtil han sil en Mistanke om, at han kun indbedes for sin Vens Styld, saa tral han sig til bage. — Dengang Charles foreslog, at de stulde etablere en Forretning sammen, havde Alphonse svaret : "Du er altfor god, at du velger mig. Det vilde ille falde dig vansteligt at sinde en meget dygtigere Kompagnon." Charles hnvde tenkt, nt de forandrede Forhold og det nermere Samarbeide stulde trelle Alphonse ud af den Om gangskreds, som Charles nu ikle lunde udstan, og binde dem neiere sammen. Thi han havde faaet en übestemt Frygt for at miste sin Ven. Han vidste ille selv, og det stulde heller ilke vere let at afgjere, om han var stinsyg paa alle de Mennesker, der⁵⁶ flokkedes om Alphonse og tråk ham til sig, eller om han var misundelig paa sin Ven for den Lykle, han gjorde. — De begyndte sin Forretning forsigtigt og energisk, og det gil dem godt. Det var den almindelige Mening om dem, at de paa en heldig Maade supplerede hinanden. Charles represen terede det solide, tillidvelkende Element, medens den smukke og elegante Alphonse meddelte det unge Firma en vis Glands, der ille havde saa lidet Verd. Enhver der traadte ind i Kontoret, blev strax opmerl som paa hans statelige Skikkelse,

og det faldt ligesom af sig selv at alle henvendte sig til ham. Charles beiede stg over sit Arbeide og lod Alphonse fere Ordet. Naar saa denne spurgte ham om noget, sva rede han kort og stille uden at se op. Derfor troede de Fleste, at Charles var en heitbetroet Kommiss, medens Alphonse var Husets egentlige Chef. Som Franstmend tenkte de ikke meget paa at gifte stg ; men forn unge Parisere ferte de et Liv, hvori det erotiske spillede en stor Rolle. Alphonse var egentlig ferst i sit Element, naar han var sllmmen med Damer. Da lom hele hans lystige Elsk verdighed til sin Ret, og naar han beiede sig bagoover ved Soupeen og rakte sit stade Champagneglas ud mod Tjene ren, var han saa skjøn forn en lykkelig Gud. Han havde en Nakke af det Slags, som Koinderne fil Lyst til at ruste i ; og hans blede, halvlrellede Håar saa ud som om det var bleven ordnet stjedeslest eller derangeret med Omhu af en koket Damehaant». Der havde ogsaa faaret mange fine hvide Fingre gjen nem disse Lokker ; thi Alphonse havde ikke blot den Egen stillb, at Koinderne elskede ham ; men han besad den endnu sjeldnere Gave, at de tilgav ham.⁵⁷ Naar Venmrne vnr sammen i glade Aftenselskaber, gav Alphonse aldrig synderlig Agt paa Charles. Han holdt ilke Regnstab med sine egne Forelskelser og endnu mindre med sin Vens. Derfor lunde det vel hende en og anden Gang, at en Stjenhed, som Charles havde lastet sine Dine paa, faldt i Henderne paa Alphonse. Charles var vant til at se sin Ven foretrulken i Livet ; men der gives enkelte Ting, som Mandfolkene have svert ved at venne sig til. Han gil sjelden med til Alphonfes Soupser, og det vårede altid lunge, inden Vinen og den almindelige Munterhed lunde bringe ham i Stemning. Men da — naar Champagnen og de smukke Dine steg ham til Hovedet, blev han gjerne den galeste af alle; faa fang han heit med sin haarde Stemme, lo og gestikulerede, saaat det stive, sorte Håar faldt ham ned over Panden, og da fygtede de muntre Damer og kaldte ham: Slorstens feieren. — Naar Skildvagten gaar op og ned i den beleirede Festning, herer han stundom en underlig Lyd i den stille Nat, som om noget puslede under hans Fedder. Det er Fienden, forn har undermineret Udenverlet, og mat eller neste Nat vil der lyde et dumpt Knald og bevebnede Mend ville styrte ind gjennem Breschen. Dersom Charles havde holdt neie Vagt over sig selv, vilde hon have hert unteilige Tanter pusle i sit Indre. Men han vilde ille here ; han havde bare en dunkel Forud felelse af, at noget maatte springe. — Og en Dag sprang det. Det var allerede efter Forretningstid; Personalet havde forladt det ydre Kontor, tun Principalerne vare til bage. Charles strev ivrigt paa et Brev, som han vilde have ferdigt, fer han gik.⁵⁸ Alphonse havde trukket begge sine Handster paa og knappet dem. Derpaa havde han verstet sin Hat saa den skinnede, og nu gik han frem og tilbage paa Gulvet og kigede i Charles's Brev, hoergang han gik forbi Pulten. De pleiede hver Dag at tilbringe en Timestid fer Middagen i en Caf6 ved den store Boulevard, og Alphonse begyndte at lenges efter sine Aviser. "Bliver du da aldrig ferdig med det Brev!" fagde han lidt ergerlig. Charles taug et Secund eller to; men faa fprang han op, faaat Stolen faldt om : Kanste Alphonse indbildte sig, at han lunde gjere det bedre? vidste han ille, hvem der egentlig var den dygtigste i Forretningen? — og nu strem mede Ord ud med den utrolige Hurtighet», som det franske Sprog lan faa, naar det henferes i heftig Lidenstab. Men det var en grumset Strem; den ferte med sig mange stygge Ord, Bebreidelser og Beskyldninger, og gjen nem det hele led der ligesom en tilbagetrengt Hulken. Mens han lev op og ned ad Gulvet med knyttede Hender og Haaret i Uorden, lignede Charles en liden rag get Terryer, der bjeffer ad en fin italiensk Vindhund. Til slut greb han sin Hat og lpb ud. Alphonse havde seet paa ham med store, forundrede Dine. Da han var borte og der blev stille i Verriset, var det som om Luften endnu dirrede efter de heftige Ord. Et or et dutede de frem for Alphonse, medens han stod ube vegelig ved Pulten. Om han ikke vidste, Hoem der var den dygtigste? — jo isandhed! han havde jo aldrig negiet, at Charles var ham langt overlegen. Han maatte itle tro, at det stulde lykles ham at til, rane sig Alt med sit glatte Ansigt. — Alphonse var stg ilte devibst, at han nogensinde havde berevet sin Ven noget.⁵⁹ "Jeg bryter mig itle om dine Cocotter," havde Charles sagt. Skulde han virkelig have felt nogen Interesse for den lille spanske Danserinde? — ja, havde Alphonse bare havt nogen Anelse derom, stulde han vist ille have seet paa hende. Men det var da heller ille noget at blive faa gal over ; der er jo Fruentimmer nok i Paris. Og saa tilslut: "Imorgen den Dag ophever jeg Kompanistabet." Alphonse begreb slet ille det hele. Han forlod Kon toret, og gil grublende gjennem Gåterne, indtil han traf en Beljendt. Derved lom han i andre Tanker ; men hele Dagen havde han den Fornemmelse, al noget tungt, uhyg geligt laa paa Lur efter ham, ferdig til at gribe ham, saa snrt hnn blev alene. Da han kom hjem udpaa Natten, fandt han et Brev fra Charles. Han nbnede det hurtigt; men det indeholdt, istedetfor den Undstyldning, han havde ventet, kun en Op fordring i kolde Ord til Monsieur Alphonse om at mede tidligt i

Kontoret den neste Morgen, "fornt den aftalte Deling af Firmaet lunde iverksettes saa hurtigt forn muligt." Nu først begyndte det at gaa op for Alphonse⁶⁰ at Sce nen i Kontoret havde veret mere end et forbigaaende Ud brud af Hidsighed ; men Sagen blev derved end mere ufor klarlig. Og jo lenger han tenkte derover, desto uretfærdigere syntes han, Charles hnvde veret mod hnm. Han havde aldrig veret vred paa sin Ven, og han var det egentlig ilke nu ilke heller. Men ved at gjentage for stg felv alle de Fornemmelser, Charles havde udsst over ham, forherdede han sit godmodige Hjerter; og den neste Morgen indtog han sin Plads efter et koldt Godmorgen.⁶⁰ Uagtet han kom en hel Time tidligere end han pleiede, lunde han dog mert>, at Charles allerede havde arbeidet lenge^o og fiittigt. De fad nu hver paa sin Side af Pulten; de talte lun de net hendigste Old; et og andet Papir gil fra Haand til Hnnnd, men de saa hinanden aldrig i Dinene. Saaledes arbeidede de begge — den ene ivrige end den anden, indtil Klokken tolv — deres almindelige Frokosttid. Den Time, i hvilken de spiste Frokost, var begges Vndlingstid. De havde for Skil at lade Frokosten servere i Kontoret, og idetsnmme den gamle Madame, der bessrgede Kontorets Rengjering og Principalernes Frokost, meldte, at Dejeuneren var ferdig, reiste de sig begge pna en Gang, selv om de vare midt i en Setning eller en Beregning. De fpiste da sic ående ved Kaminen eller ganende op og ned i det lune, hyggelige Kontor; Alphonse hnvde altid nogle pikante Historier nt berette, og Charles Io ; det var hans lykkeligste Timer. Men da Madame idag sagde sit venlige: "Mine Herrer! der er ferveret!" blev te begge siddende. Hun gjorde store Dine og gjentog Ordene, idet hun gil ud ; men ingen rerte sig. Endelig blev Alphonse sulten, han gil hen til Bordet, skjenkede sig et Glas Vin og begyndte at spise sin Cotelette. Men som han nu stod der og tyggete med Glasset i Haanden, og saa sig om i det kjere Kontor, hvor de hnvde havt fnllmangen glad Stund, og han saa tenkte paa, at de stulde give slip paa alt dette og gjere sig Livet saa surt for en Grille, et vludfeligt Anfalo af Hidsighed, saa forekom den hele Situation ham med en Gang faa bagvendt, at han ner var begyndt at le heit. "Her du, Charles!" sagde han i den halvt alvorlige, halvt fpegefulde Tone, som altid pleiede at bringe Charles⁶¹ i Latter, "det bliver igrunden underligt at avertere : Efter venstabelig Overenskomst er Dags Dato Firmaet" "Jeg har tenkt," afbred Charles roligt, "at vi sette : efter felles Overens? omst." Alphonse Io ille mere ; han satte Glasset fra stg, og Coteletten blev bitter i hans Mund. Han forstod, at Venstabet var dedt mellem dem, hvor ledes og hvorfor var ham uklart; men han syntes, at Charles var haard og uretfærdig mod ham. Han blev da endnu stivere og koltere end den Anden. De arbeidede sammen, indtil Forretningen var delt ; og faa stiltes de. Der var gaaet en rum Tid, og de to fordums Venner arbeidede hoer paa sin Kant i det store Paris. De medtes paa Bersen, men de gjorde aldrig Forretninger med hin anden. Charles arbeidede aldrig imod Alphonse ; han vilde ille odelegge ham; han vilde, at Alphonse stulde edelegge sig selv. Og det saa ud til, at Alphonse vilde feie sin Ven heri. Vistnol gjorde han nu og da en god Forretning ; men det solide Arbeide, han havde lert hos Charles, glemte han snart. Han begyndte at negligere sit Kontor og tabte flere gode Forbindelser. Han havde altid havt Sands for et komfortabelt og lururiest Liv ; men hans Samoer med den negterne Charles havde hidtil holdt hans flotte Lyster itemme. Nu der imot» blev hans Liv mere og mere overdaadigt, han fit stedse stere Bekjendlstaber, var mer end nogensinde den glimrende og segte Monsieur Alphonse ; men Charles holdt Die med den egende Gjeld.⁶² Han lod Alphonse iagttage faa neie, som det lod sig gjere, og da deres Forretninger vare af samme Art, kunde han ialfald nogenlunde beregne den Andens Inbtegter. Udgifterne vare lettere at kontrollere, og han kom snart underveir med, at Alphonse begyndte at faa adskillig Gjeld paa forskjellige Steder. Han vedligeholdte enkelte Bekjendstaber, som han ellers ille bred sig om, bare fordi han gjennem dem fil Indblil i Alphonfes kostbare Hushold og übetenksomme Ddselhed. Han segte de famme Cafser og Restaurationer som Alphonse, men til andre Tider; ja han lod endog sine Kleder sy hos Alphonses Skreder, fordi den snakkesalige lille Herre under holdt ham med Beklagelser over, at Monsieur Alphonse aldrig betalte hans Regninger. Charles tenkte mcmgengang paa, hvor let det vilde vere, at opljebe en Del Fordringer paa Alphonse og lade dem lomme i Henderne paa en haardhudet Aagerlarl. Men man vilde gjere Charles stor Uret, om man troede, at han et Dieblik tenkte paa selv at gjere noget faadant. Det var blot en Tanke, han yndede at tenke ; han var ligesom for elsket i Alphonfes Gjeld. Men del gil saa langsomt, og Charles blev bl eg og gusten, medens han gil og ventede. Han ventede paa det Dieblik, da alle disse Mennesker, der altid havde overfeet ham, stulde snn Dinene op for, hvor lidet denne glimrende og forgudede Alphonse i Virke ligheden duede. Hau vilde se ham ydmyget, forladt af sine Venner, ensom og fattig og faa — Ja lenger holdt han ilke af at

tenke ; thi der rerte sig paa dette Punkt nogle Felelser i hans Indre, som han ikke vilde vere ved. Han vilde hade sin fordums Ven, han vilde have Hevn over al den Kulde og Tilsidesættelse, der havde fulgt ham selv i Livet; og hvergang en liden Tanke begyndte et Forsvar for Alphonse, skjed han den tilside og sagde som den gamle Bankier ; Sentimentalitet duer ikke for en Forretningsmand. En Dag gik han ind til sin Skreder; han brugte idetheletaget stære Kleder i denne Tid end han strengt tåget behøvede. Den lille vevre Mand leeb ham strår imøde med en Rulle Tsi: "Se her er just et prægtigt Stof for Dem. Monsieur Alphonse lader sig gjøre en hel Dragt deraf — og Monsieur Alphonse er en Herre, der forstaar at klede sig." "Jeg troede ellers ikke," fagte Charles en Smule overrasket, "at Monsieur Alphonse herte til Deres yndede Kunder." "O — min Gud!" raabte den lille Streder, "De mener, fordi jeg et Par Gange har omtalt, at Monsieur Alphonse skyldte mig nogle tustende Francs? Det var meget dumt af mig at udtale mig saaledes. Monsieur Alphonse har ikke alene betalt mig den Smule, jeg havde tilgode, men jeg ved ogsaa, at han har tilfredsstillet en hel Del andre Kreditorer, som jeg kjender. Jeg har gjort den kjære, smukke Herre stor Uret, og jeg beder Dem indstændigt, at De aldrig lader Dem forlyde med min Betise." Charles herte ikke mere efter, hvad den snakfomme Skreder pludrede. Han forlob snart Butiken og gik op ad Gaten, ganske optaget af den ene Tanke, at Alphonse havde betalt. Han tænkte paa, hvor taabeligt det i grunden var at gaa saaledes og vente paa den andens Ruin. Hvor let kunde ikke den kvikke og heldige Alphonse træffe op i man gen glimrende Forretning og tjene mange Penge, uden at Charles fik vide et Ord derom. Kanste gik det ham, naar alt lom til alt, godt, længe stulde det ende med, at Folk vilde sige: Se nu først viser Monsieur Alphonse, hvad han duer til, efterat han blev fri for sin tunge og tvere Kompagnon! Charles gik langsomt op ad Gaden med beiet Hoved; han fik mange Puf, men han endfede det ikke. Han syntes, hans Liv var saa meningsløst; forn om han havde mistet alt, hvad han havde eiet, — eller havde han selv kastet det fra sig? Da sit han et mere end almindeligt stærkt Puf. Han saa op ; det var en Bekjendt fra den Tid, da han og Alphonse havde været ansatte i 1866 i L'union. "Ih — se Goddag, Monsieur Charles !" raabte denne, "længe siden vi sås. Ellers underligt nok, at jeg stulde træffe Dem idag. Tænkte netop paa Dem iforvejs." "I hvilken Anledning? om jeg tør sverge," sagde Charles halvt adspredt. "I — ser De! Saa just idag oppe i Banken et Par — en Vevel paa 30 a 40,000 Francs, hvorpaa baade Deres og Monsieur Alphonse's Navn. Forbausede mig, troede, at Herrerne — hm! vare ferdige med hinanden." "Nei — vi ere ikke rigtigt ferdige med hinanden," fagte Charles langsomt. Han bestrebte sig af al Magt for at holde sit Ansigt i Ro, og han spurgte i en Tone, faa naturlig forn han kunde faa den: "Naar forfalder Verølen? — jeg mmd.s ilte rigtig." — "Imorgen eller iovermorgen — tror jeg," svarede den anden, der var en ivrig Forretningsmand og allerede stod paa Sprang til at tåge Afsted ; — "det var Monsieur Alphonse's Accept." "Jeg ved det," sagde Charles, "men kunde De ikke lage det saa, at jeg fik indløse Verølen imorgen. Det er en Hastighet» — en Imedekommenhed, jeg gjerne vilde vise —" "Med Føløelse l lad Deres Bud sege mig personlig i Banken imorgen Eftermiddag. Jeg stal arrangere det hele — intet er lettere! Undstyld, Hastverk, Farvel!" — dermed leeb han videre. — — Den næste Dag fad Charles i sit Kontor og ven tede paa Budet, der var oppe i Baulen forat indløse Alphonse's Accept. Endelig traadte en Kommiss ind, han lagde et sammen lagt blaåt Papir ved Siden af Principalen, og gik igjen. Flørst da Deren var lukket, greb Charles Verølen, saa sig hurtigt om i Verøset og aabnede den. Han stirrede et Par Sekunder paa sit Navn, derpaa lagde han sig tilbage i Stolen og pustede dybt ud. Det var som han havde tænkt, Underskriften var fæst. Han beiede sig atter forover. Længe fnd han og be trængtede sit eget Navn og iagttog, hvor siet det var efter strevet. Mens hans starve Die fulgte hver Linie i Naonetrel» ket, tænkte han neppe. Hans Sind var san oprett, og saa forunderligt vare hans Felelser blandede, at det vårede en Tid, inden han blev sig bevidst, hvormeget de fortalte, disse famlende Striftret paa det blåa Papir. Han blev saa Underlig tyt i Halsen, det kildrede ham lidt i Nesen, og fer han vidste et Ord deraf, faldt der en stor Tåare paa Papiret. Han saa sig hurtigt om, tog sit Lommeterklede og viskede omhyggeligt den vaate Plet af Verølem. Han tænkte atter paa den gamle Bankier i Rue Begere. Hvad vedkom det egentlig ham, at Alphonse's foage Karakter nu endelig havde gjort ham til Forbryder; og hvad havde han tæbt? intet, thi han hatede jo sin fordums Ven. Ingen kunde sige, at han var Skyld i, at Alphonse var gaaet tilgrunde; han havde jo delt ærligt og aldrig stadet ham. Stovllllltr. 566 Saa tænkte han paa Alphonse. Han kjendte ham godt nok til at vide, at naar den sine, rene Alphonse var funket faa dybt, maatte han vere kommen ud paa en Odde af Livet, ferdig til at springe ud af det, fer Skjendselen kunde naa ham. Ved denne Tanke for Charles op. Det maatte

ikke ste. Alphonse stulde ikke faa Tid til at jage sig en Kugle gennem Hovedet og skjule sin Slam i den Blanding af Medlidenhed og hemmelighedsfuld Gru, der følger Selv morderen. Saa sit han jo ingen Neuanche, saa var det jo spildt, at han havde gaaet og neret sil Had, til han selv var bleven ond derved. Havde han for bestandig miuet sin Ven, saa vilde han ialfald blotte sin Fiende, faa skulde de alle se, hvilken elendig, foragtelig Kart han var, denne for tryllende Alphonse. Han saa paa Uhret, Klotten var halv fem. Charles vidste, i hvilken Cafe han kunde treffe Alphonse ved denne Tid; han stal Verelen til sig og knappede sin Frak. Men paa Veien vilde han gaa indom i et Politibureau, overgive Verelen til en civil Betjent, og saa stulde denne paa et Tegn af Charles pludselig trede frem midt i Cafen, hvor Alphonse altid var omgivet af sine Venner og Beun»drere, og sige det heit og tydeligt, faa alle lunde here det: Monsieur Alphonse ! De er anklaget for Bedrageri ! Der var Regnveir i Paris. Hele Dagen hnvde veret tanget og raakold; men udvaa Eftermiddagen var det be gyndt at regne. Det vnr ilke DZregn; Vantet faldt ilte fra Styerne i ordentlige Dranber; men felve Skyen hnvde ligtsom lagt sig ned i Paris's Gater og forvandlede sig der langsomt til Vand.⁶⁷ Hvorledes man end segte at beskytte sig, blev man lige vaad paa alle Kanter. Fugtigheden listede sig ind bag i Nakken, lagde sig som en vaad Serviet om Kneerne, trengte ind i StSvlerne og langt opover Bentlejerne. Enkelte sangvinste Damer stode heit opstjertede i Port rummene og ventede paa Ophold, andre ventede i Timevis ved Omnibusstationerne. Men de fleste Mandfoll lavede afsted under sine Paraplyer; kun faa havde veret saa for nuftige at opgive det hele, de havde staaet Kraven op, stuk« ket Paraplyen under Armen og Henderne i Lommen. Uagtet det var tidligt paa Hssten, var det allerede halo merkt Klokken fem. Et enkelt Gasblus tendtes ide tran geste Gater og en og anden Butik preuede at straaale ud i den tykke, vaade Luft. Menneskene vrimlede som sedvanligt i Gåterne, stub bede hverandre ned af Trottoiret og edelagde hverandres Paraplyer. Alle Droscher vnre optngne ; de for afsted og tilstenlede Fodgjengerne efter bedste Evne, medens Asphal ten glinsede i den matte Belysning med et seigt Overtrek af Sele. Cafeerne vare overfyldte; Stamgjesterne gil omkring og stjendte, og Opvarterne leb mod hinanden af Hastverk. Midt i Forvirringen herte man den starve, lille Lyd fra Klokken paa Buffeten ; Ia clame cln cOmptoir kaldte paa en Opvarter, medens hendes rolige Dine ferte Opfyn med hele Cafsen. Der fad en Dame ved Buffeten i en stor Restaurant ved Boulevard Sebastopol. Hun var viden beljendt for sin Dygtighed og sit elskverdige Vesen. Hun havde blankt, sort Hnnr, forn hun tiltrods fo Moden havde stilt ad midt i Panden i naturlige Bukler. Hendes Dine vare nesten sorte og Munden fyldig, med en liden Skygge af Moustache.⁶⁸ Hendes Figur var endnu meget smuk, skjent hun vel kanste i al Stilhed havde passeret Trediveaaret, og hun havde en blod liden Haand, hvormed hun strev sirlige Tal i sin Kassebog og nu og da en liden Villet. Madame Vir ginie kunde konversere de unge Lapse, der altid hang om kring Buffeten, og afparere deres Vittigheder, medens hun holdt Regnstab med Opoarterne og passede paa hver Krog af det store Rum. Egentlig smuk var hun lun fra fem til syv om Efter middllgen — det var den Tid, i hvilken Alphonse regelmes sigt gjestede Cafen. Da veg hendes Dine ille fra ham, hun fil fristere Farve, hendes Mund stod ferdig til Smil og der lom noget nervest i hendes Bevegelser. Det var den eneste Tid paa Dagen, hvor det lunde hende, at hun gav et sortert Svar eller gjorde en Regnefeil, og Opvarterne fniste og puffede hinanden i Siden. Thi man mente ialmindelighed, at hun fer havde stanet i Forhold til Alphonse, og nogle vilde endog vide, at hun fremdeles var hnns Mnttresse. Hun vidste bedst selv, hvorledes det hang sammen; men det vnr umuligt nt vere vred pna Monsieur Alphonse. Hun vidste godt, at han ilke bred sig mere om hende end om tyve andre, at hun havde mistet ham, ja at hun egentlig aldrig havde eiet ham. Og dog tiggede hendes Dine om et venligt Blik, og naar hnn forlod Cafeen uden at sende hende en fortrolig Hilsen, vnr det som om hun falmede, og Opoarterne sagde til hverandre : Se Madame — inften er hun gran. — — Henne ved Vinduerne kunde man endnu se nok til at lese Aviserne ; et Par unge Mennesker morede sig med at iagttage Mengden, der strernmede forbi. Naar man gjen, nem de store Speilglnsruter saa alle de travle Skikkelser, der gled forbi hverandre iden tette, vaadeBegnluft, lignede⁶⁹ de Fist iet Akvarium. Lenger inde i Cafsen og over Nil larderne var Gassen tendt. Alphonse gil og spillede med et Par Venner. Han havde veret ved Buffeten og hilst paa Madame Virginie, og hun, der lenge havde lagt Merke til, hvorledes Alphonse blev blegere Dag for Dag, havde halvt i Speg, halvt bekymret bebreidet ham hans letsindige Liv. Alphonse svarede med en mat Speg og bad om Absinth. Hvor hun hatete disse lette Damer fra Balletten og Operaen, der lokkede Monsieur Alphonse til at sverme Nat efter Nat ved Spillebordet eller ved endelofe Soupeer. Hvor han saa daarlig ud i de sidste Uger; han

var bleven ganste mager, og de store milde Dine havde faaet et stik lende, uroligt Blik. Hvad vilde hun ilte give, foråt lunne trelke ham ud af det Liv, der edelagde ham; hun saa i Speilet ligeoverfor og syntes, hun var smuk not. Af og til gik Deren op og en ny Gjest kom ind, tram» pede med Fedderne og slog den vaade Paraply sammen. Alle bulkede for Madame Virginie, og nesten alle sagde: Hvilket afstyeligt Veir! Da Charles traadte ind, hilste han lort og tog Plads henne ved Kaminen. Alphonses Dine vare virkelig blevne urolige; han faa mod Deren, hvergang nogen lom, og da Charles viste sig, gil der en Trekning over hans Ansigt, og han stodte feil. Monsieur Alphonse er ilte i Stedet idag," sagde en Tilskuer. Lidt efter traadte en fremmed Herre ind. Charles saa op fra sin Avis og bulkede let; den Fremmede tral sine Dine en liden Smule ioeiret og saa paa Alphonse. Denne tnbte sin Queue paa Gulvet. "Undstyld, mine Herrer ! jeg er slet ilke oplagt til at spille Billard idag," sagde han, "tillad, at jeg bryter af.—70 Opvarter! bring mig en Flaske Seltersvand og en Ste, jeg maa tåge min Dosis Vischy-Salt." "De stulde ille bruge saa meget Vischy-Salt — Mon sieur Alphonse! men heller holde en fornuftig Diet," sagde Doktoren, der sad et Stykke borte og spillede Schak. Alphonse Io og satte sig ved Avisbordet. Han greb Journal ilmus^nt og begyndte at gjere lystige Bemerknin ger over Illustrationerne. Der samlede sig snart en liden Kreds omkring ham, og han var uudemmelig i pikante Historier og snurrige Indfald. Alt imedens han saaledes lod Munden lobe under de andres Latter, skjenkede han sig et Glas Seltersvand og fremtog der paa en liden 2Este, hvorpaa stod strevet med store Bogstaver: Vischy-Salt. Han rystede Pulveret ud i Glasset og rerte om med Skeen. Der var lidt Cigaraste paa Gulvet foran Stolen ; han flog den vel med Lommetertledet, derpaa rakte han efter Glasset. Idetsamme kjendte han en Haand paa sin Arm. Char les havde reist sig og var hurtigt gaaet over Gulvet; han beiede sig nu ned over Alphonse. Denne vendte sit Hoved mod ham, saaledes nt ingen uden Charles lunde se hnns Ansigt. Ferst famlede han med Dinene opover sin gamle Vens Skikkelse; men saa flog han dem fuldt op, og idet han festede dem paa Charles, sagde han halvheit: "Charlie!" Det var lenge siden Charles havde herr det gamle Kjelenavn. Han stirrede ind i det veltjendte Ansigt, og ferst nu saa han, hvormeget det var forandret paa det sidste. Det var ham, forn om han leste en sergelig Historie om sig selv. Et Par Sekunder stod de saaledes, og over Alphonses Trel gled der et Udtryk af Hjelpeleshed og Benfaldelse,⁷¹ som Char'es kjendte saa godt fra Skoledagene, naar Alphonse kom springende i sidste Dieblik og stulde have sin Stil strrvet. "Gr du ferdiq med smuzint?" spurgte Charles med tykt Mele. "Ja versaagodl" svarede Alphonse hurtigt. Han rakte ham Bladet og fit idetsamme fat i Charles's Tommel finger. Han kneb den og hviskede: "Tat!" — derpaa temte han Glasset. Charles git hen til den fremmede Herre, der fad ved Deren: "Giv mig Verelen." "De har altsaa itte Brug for vor Assistance?" "Nei Tak." "Saameget desti bedre," sagde den Fremmede, og ratte Charles et sammenlagt blaatt Papir ; derpaa betalte han sin Kaffe og gik. — — Madame Virginie reiste sig med et lidet Skrig: "Alphonse! — o min Gud! Monsieur Alphonse er syg." Han gled ned af Stolen, Skuldrene stjed sig op, og Hovedet faldt til den ene Side. Han blev siddende paa Gulvet med Ryggen mod Stolen. Der blev Bevegelse blandt de nermeste; Doktoren sprang til og lagde sig paa Kne. Da han saa Alphonse i Anstgtet, studsete han lidt. Hin tog hans Haand, som foråt fele Pulsen, og beiede sig idetsamme hen over Glasset, der stod paa Kanten af Bordet. Med en liden Haandbevegelse stedte han til det, saaat det faldt paa Gulvet og knustes. Derpaa lagde han den Dedes Haand ned og bandt ham et Lommeterllete om Hagen. Da ferst forstod de Andre, hvad der var stei : Dsd?— er han dsd — Doktor? — Monsieur Alphonse dsd ? "Et Hjerteslag," svarede Legen.En kom ledende med Vand, en anden met» Eddike; mellem Latter og Raab herte man Valterne larnmbolere paa den indre Billard. Hys! blev der hvisket; hys! gjentoges det, og Stil heden udbredte sig i videre og videre Ringe omkring Liget, indtil der blev ganske stille. "Kom og tag i!" fagde Doktoren. Den Dste blev leflet op ; de lagde ham paa en Sofa i en Krog af Rummet, og de nermeste Gasblus bleve stullede. Madame Virginie stod endnu opreist ; hun var Iridhuid i Ansigtet, og hun holdt den lille blede Haand tryllet mod Brystet. De bar ham lige forbi Buffeten. Doktoren havde faaet Tag indunder Ryggen, faaat Vesten gled op, og et Stylte af den fine, hvide Skjorte kom tilsyne. Hun fulgte med Dinene de stanke, fmidige Lemmer, forn hun kjendte saa godt og vedblev at stirre mod den merke Krog. De fleste Gjester fjernede sig i Stilhed. Et Par unge Herrer kom sislende ind fra Gaten, en Opvarter lsb imod dem og fagde nogle Ord. De skottede mod Krogen, knap pede sin Frak og duttede atter ud i Taagen. — Den halu msrle Cafs blev tom; lun nogle af Alphonses nermeste Venner stod ien Gruppe og hviskede. Doktoren talte med Verten, der ogsua var kommen til.—Opvarterne listede frem og tilbage, idet de gjorde en stor Bue utenom den

merke Krog. En af dem laa paa Kne og samlede Glasstykkerne op paa et Bret. Han gjorde fit Arbeide saa stille som han kunde; men det var nlligevel formegen Stoi. — "Lad det ligge til senere," sagde Verten fagte. — Stettet til Kaminen belagtede Charles sin dsde Fiende. Han fenderrev langsomt et sammenlagt blaett Pa» pir, medens han saa paa sin Ven. —

Slaget ved Waterloo.

I.

Da det ikke alene i og for sig er underholdende, men ogsaa i Overensstemmelse med Skik og Brug at være forelsket, og da man i vore uskyldige og moralske Forhold kan hengine stg saameget desto tryggere til dette Liebhaberi, som man hverken forstyrres af aarvaagne Fædre eller stridslystne Brødre, og da man endelig ligesaa letvindt kan komme ud af som ind i det for os specifikt Forhold, man kalder Forlovelse — (en Mellemting mellem Ægteskab og "Freitisch" i en god Familie) — saa, ja saa var det ikke underligt, at Fætter Hans følte sig saa inderligt ulykkelig. Thi han var ikke det mindste forelsket.

Han havde længe gaaet og ventet paa, at det skulde komme over ham som en Raptus, hvilket jo efter alle Erfarnes Dom er den rigtigste Form for den rigtige Kjærlighed. Men da det ikke blev til noget, og han dog var et helt Aars Student, saa sagde han til sig selv: Kjærligheden er jo et Lotteri, vil man vinde, maa mnn ialfald spille. Man byde Lykken Haanden, som der staar i Avertissementerne.⁷⁴ Han sna sig da stittigt om og gav neie Agt paa sit Hjerter. Som en Fister, der sidder med Sneret om Pegefingre ren, passende paa det mindste Ryk: om det ikke snart vil bide, saaledes holdt Fetter Hans sit Aandedret tilbage hvergning han snn en ung Dame: om han ikke snart stulde fornemme dette eiendommelige Ryt, der — forn bekjendt — herer til den rigtige Kjerlighed ; dette Ryk, som med e t bringer alt Blodet til at stremme til Hjertet, for ligefaa pludseligt at fare op i Hovedet og farve Anstgtet rsdt lige til Haarroden. Men det vilde stetikle bide, hllns Huar forblev redt ligeul Haarroden, thi Fetter Hans's Håar lunde itle kal des brunt; men Ansigtet holdt sig lige blegt og lige langt. Den stallels Fistermano var tret, da han en Dag dinglede nedover til Festningen. Han satte sig paa en Benk og iagttog med en forngtelig Mine nogle Soldater, der vnre iferd med den herdende Dvelse: nt sinn pna et Ben midt i Solen og vride Overkroppen, for at blive stegt paa begge Sider. "Nonsens!" sagde Fetter Hans og spyttede, "det er s'gu en altfor dyr Spas for vort lille Land at holde den Slags Akrobater. Saa jeg ilke her forleden, at denne saa taldte Armee tiltrenger 1500 Blitdaaser Skovov, 600 Kar daste, 3000 Alen Guldgalloner og 8,640 Levetnapper! — Det var bedre, vi sparete paa Guldgalloner og Leoeknapper og anvendte vore Skillinger til Almuens Oplysning," — sagde Fetter Hans. Thi han var smittet af de moderne Ideer, der desverre ogsaa begynde at trengre ind hos os, og som uvegerlig vil ende med nt omstyrte hele den bestanende Samfundsorden. — "Farvel da — saalenge!" sagde en Damestemme lige bagved ham.⁷⁵ Fetter Hans vendte sig langsomt; thi det var en varm Dag. Han opdagede en gammel Militer i fort, knappet Frak med Sverdorden paa, et Halsterllede, der var virret uiroligt mange Gange om Halsen, velberstet Hat og lyse Benllede. Herren nikkede til en ung Dame, der fjernede sig mod Byen og fortsatte saa sin Tur udover Volden. Fetter Hans var vistnol tret, dog fulgte hans Dine den bortilende unge Pige. Hun var liden og net, og han iagttog med Interesse, at denne Dame var en af de faa, der ikke gjsre en liden Vending indad med den venstre Fod, idet de lefte den fra Jorden. Dette var et stort Fortrin i den unge Mands Dine ; thi Fetter Hans var en af disse fintfelende, nsieseende Na turer, der først egentlig formåa nt skatte en Kvindes hele Verd. Efter nogle Skridt vendte Damen sig — formodentlig vilde hun nille endnu en Gang til den gamle Officer; men rent tilfældigvis traf hendes Blik Fetter Hans. Da indtraf endelig det, han saalenge havde gaaet og ventet paa: det bed ! Hnns Blod for afsted gnnste som det stulde, hnn mistede Pusten, blev het» i Hovedet, told ned over Ryggen og fugtig mellem Fingrene — kort fngt : alle de Symptomer indtraadte, der efter Digteres og erfarne Prosaisters

Vidnesbyrd betegne den sande, den egte, den rigtige Kjerlighed. Her var saamend ingen Tid ot spille. Han samlede ihast sine Handsler, Stokken og Stutenterhuen, som han havde lagt fra sig paa Benken, og satte afsted efter Damen tvertover Festningen og ad Vyten til. I de store, fordervede Samfund utenlands gaar faa dant ilte an. Forholdene der ere saa urene, at en velop< "Farvel saalenge! Barnet mit!" Kvarede en dyb Mandsrest.⁷⁶ dragen ung Mand undser sig for at forfsle en anstendig Dame. Og de faa skikkelige Kvinder, som findes derude, vilde befinde sig meget ilde ved at have en Herre efter sig. Men i vor rene, moralske Luft ere vi saa lykkelige at kunne indremme Ungdommen mere Frihed netop paa Grund af vor strenge Sedelighed Derfor betenkte Fetter Hans sig ikke et Dieblik paa at feige sit Hjertes Stemme; og den unge Dame, der fnart merkede, hvilken Ulykke hun havde anrettet med det Blik, der egentlig rar tiltenkt den Gamle, fsle igrunden en ikle uebehagelig Spending ved Situationen. De Msdrnde paa Gaden, der naturligvis strar mer kede Sammenhengen (dette Tilfelde er nemlig et af de faa, hvor de Agerende tro sig ganske uden Publikum), syntes ialmindelighed, at det var morsomt at iagttage. De vendte sig vg smilede saa smaat ; thi de vidste jo alle, at enten ledede dette ikke til noget, og da var det jo blot den uskyl digste Fornen Ise for Ungdommen; eller det ledede til en Forlovelse, og en Forlovelse er dog det yndigste i Verden. Medens de saaledes drog afsted med passende Afstand snart paa samme Fortoug snart hver paa sin Side af Gaden, havde Fetter Hans god Tid til at tenke stg om. Med Hensyn til Forelskelsen var alt paa det rene. Symptomerne vare der, han vidste, han var fangen, fangen i den egte, den sande, den rigtige Kjerlighed, og han var lykkelig derved. Ja, saa lykkelig var Fetter Hans, at han, der ellers ille var god at lomme for ner, med et stille, for bindtligt Smil tog imod Sted og Puf, smaa Forbannelser og alle de Ulemper, forn nedvendigvis maa ramme den, der der feende stivt ud efler noget foran sig ferdes med stor Hast i en travel Gate. Nei — Kjerligheden var in conteLlzo, om den lunde der ilke tvivles. Derimod forsegle han at udmale sig hen⁷⁷ des, den Elskedes, den Himmelstes jordiske Forhold. Og det var jo ogsaa temmelig let: hun havde spadseret med sin gamle Fader, opdagede saa pludfeligt, at Klokken var over tolv, sagde i al Hast: Farvel saalenge! for at gaa hjem og fe til Middagsmaten. Thi hun var uden Tvivl huslig — det fsde Vefen, og sikkerligt moderles. Den sidste Konjektur var lauste en Feige af den Skrek, man efter alle gode Forfatteres Mening ber have for Svi> germedre; men derfor var den itte mindre sitter. Og nu stod der blot tilbage for Fetter Hans at udfinde : for det ferste, hvor hun boede, for det andet, hvem hun var, og for det tredie, hvorledes han stulde gjere hendes Betjendststab. Hvor hun boede, stulde han snart faa at vide, thi nu gil hun jo hjem ; hvem hun var stulde han nok faa udspurgt i Gaarden; og gjere hendes Betjendststab — Herregud! en Smule Vanskelighet» herer netop til i Opstriften paa den sande Kjerlighed. Men bedst som lagten gik paa det lystigste, forfoandt Vildtet i et Portrum, og det var igrunden paa heie Tid, for Jegeren var — fandt at sige — lidt udmattet. Han leste med en vis Lettelse Nr. 34 over Porten, git derpaa et Par Stridt videre, for ganske at skuffe enhver mulig Illgttager, standfede saa ved en Gaspel og pustede ud. Det var — forn fagt — en varm Dag, hvilket i For bindelse med den heftige Lidenstab hande bragt Hans i sterk Sved. Hans Toilette var desuden dercmgeret ved den hensynslsse Iver, hvormed han havde hengivet sig til lagten. Han maatte smile af sig selv, medens han stod og ter rede sig i Anfigtet og i Nakken, rettede paa fit Halsterklede og felte paa sin Flip, der var smeltet paa Solsiden. Men det var et saligt Smil; han var i denne Stemning, da man Intet ser eller fornemmer af Udenverdenen, og halvheit⁷⁸ sagde han hen for sig: "Kjerligheden taaler alt, fordra ger alt." — "Og sveder meget!" sagde en liden tyk Herre, hvis hvide Vest pludselig kom tilsyne indenfor Fetter Hansas Synskreds. "Aa — er det dig — Onkel!" sagde han lidt flau. "Javist," svarede Onkel Fredrik, "jeg har forladt Skyggesiden, erpres for at redde dig fra at blive stegt. Kom nu med mig!" Dermed tral hnn Neveen med stg; men denne stred imod: "Ved du, Hoem der bor her i Nr. 34, Onkel?" "Neigu ved jeg ei; men lod os bare lomme i Skyg gen," sagde Onkel Fredrik; thi der nar to Ting han ikle lunde taale : Varme og Latter ; det ferste paa Grund af sin Korpulence og del andet paa Grund af, hvad han selv kaldte sine "apoplektiske Tilbeieligheder". "Forresten," sagde han, da de vnre komne over pan den kjslige Side, og han havde faaet Neveen under Armen, "forresten ved jeg jo godt, hnem der bor i Nr. 34, naar jeg tenker mig om; — det er gamle Kaptein Schrappe." "Kjender du ham?" spurgte Fetter Hans spendt. "In, en Smule, snnledes som den halve By kjender ham fra Festningen, hvor han fpadserer hver Dag." "Ja, det er netop der, jeg har set ham," sagde Neveen ivrigt, "hvilken interessant gammel Herre at se til. Jeg stulde have stor Lyst til at tale med ham." "Det Dnfle lan du snart faa opfyldt," fvarede Onkel Fredrik, du behøver bare at stille dig etsteds ved Volden og tegne Streger i Sandet,

saa kommer han." "Kommer han," sagde Fetter Hans. "Ja, faa taler han til dig. Men du stal vere for sigtig: han er farlig." "W—?" sagde Fetter Hans.⁷⁹ "Han har engang veret paa Vei til at tåge Livet af mig." "A—!" sagde Fetter Hans. "Ja, med Snak — forstaar du." "Aa—!" sagde Fetter Hnns. "Han lan nemlig to Historier," fortsatte Onkel Fredrik, "den ene er paa en god halv Time og dreier sig om en Feldtmanevre i Slaane. Den anden derimod: Slaget ved Waterloo, varer undertiden i halvanden til to Timer;—den har jeg hst tre Gange," og Onkel suklede tungt. "Men er de da faa kjedelige—disse Historier?" spurgte Fetter Hans. "Aa — for en Gangs Skyld gaa de vel an," svarede Onkel Fredrik, "og stulde du lomme i Snak med Kaptei nen, saa merl dig selgende: Slipper du med den lorte Historie, den fra Staane, saa har du itle andet at gjere end afoerlende at nitte og ryste paa Hovedet. Selve Ove rationsfeldtet lan du let sinde rede i." "Operationsfeldtet?" sagde Fetter Hans. "Ja, du stal vide, han tegner hele Manevren for dig i Sandet; men det er let at forståa, naar du bare passer paa Aog B. Kun paa et Punkt maa du vogte dig for at for plumre dig." — "Bliver han da utaalmodig, naar man ikke forstaar?" fpurgte Fetter Hans. "Nei tvertimod l men hvis du reber, at du ikke følger med, saa begynder han paa Begyndelsen igjen — ser du! — Det vigtige Punkt i Feldtmansvren," fortsatte Onkel, "er den Bevegelse, Kapteinen selv foretog trods Generalens Ordre, og forn bragte Venner og Fiender i lige stor Forle genhet). Denne Genistreg var -mellem os sagt—Grunden til, at man maatte give ham Sverdordenen, fornt fna ham til at tåge Afsted. Naar du altsaa kommer til dette Punkt,⁸⁰ maa du nitte heftigt og sige: Naturligvis — det eneste rig tige — Positionens Negle — hust det: Negle." "Negle," gjentog Fetter Hans. "Men stulde du," og Onkel saa paa ham med anteci peret Medlidenhet), "stulde du. i din ungdommelige Lyst til Eventyr falde i den lange, i den om Waterloo, da mall du enten tie ganske stille eller ogsaa passe neie paa. Jeg har engang maattet deie Beskrivelsen halvanden Gang, bare fordi jeg i min Iver foråt vise, hoor godt jeg forstod Situa tionen, kom til at stytte Kellermanns Dragoner istedetfor Milhllud's Cuirnsserer?" "Flyttede du Dragoner — Onkel?" spurgte Fetter Hans. "Ja, se det vil du nok forståa, hvis du falder i den lange; men" — tilfslede Onkel Fredrik i en heititelig Tone, "vogt dig — siger jeg — vogt dig for Blucher!" "Blucher?" sagde Fetter Hans. "Ja ja, jeg siger ilte mere; — og hvorfor gaar jeg egentlig her og forteller om den gamle Original, hvad ial verden er det du vil med ham ? " "Spadserer han hver Formiddag?" fpurgte Hans. "Hoer Formiddag fra elleve til et og huer Estermiddag fra fem til syv. Men hvad Interesse." — "Har han mange Bern?" afbred Hans. "Kun en Datter, men hvad Poller." — "Adieure — Onkel! jeg maa hjem til mine Beger." "Stop lidt! gaar du ikle med til Tante Maren iaften, jeg stulde bede dig." "Nei Tal, jeg har ille Tid," raabte Fetter Hans, der allerede var nogle Skridt borte. "Der er Dameselstab, unge Damer!" brelete Onkel Fredrik ; thi han vidste jo ilke, hvad der var hendt hans Neve. Men denne rystede pna Hovedet med en egen, energisk Foragt og forfandt omkring Hjsrnet.

Det var som Pokker — tenkte Onkel; Gutten er gal eller —aa nu har jeg det ! — forlibt ! Han stod jo og talte nogle dunkle Ord om Kjerlighed, da jeg fandt ham — udenfor Nr. 34 — og hans Interesse for gamle Schnippe l — Skulde hnn vere forelsket i Freken Belty? — aa nei, tenkte Onkel, idet ogsaa han hovedrystende fortsatte sin Vei, saa megen Forstand har han s'gu ikke.

II.

Fætter Hans spiste ille meget den Middag. Forelskede Mennesker spise ille meget, og desuden ligte han ille Kjed» kager. Endelig blev Klokken fem. Han havde allerede ind taget sin Post paa Volden, hvorfra han lunde overse hele Festningspladsen. Gnnste rigtigt : der kom den forte Frak, de lyfe Benkleder og den velvudsede Hat. Fetter Hans fornam en Smule Hjertebanken. Ferst troede han, det lom af, at han felte sig lidt skamfuld ved denne planmessige Underfundighed mod den skikkelige Kap tein. Men snart kom han underveir med, at det var Synet af den Elskedes Fader, der satte hans Blod i Bevegelse. Beroliget herved begyndte han ifølge Onkel Fredriks Anslag at tegne Streger og Vinkler i Sandet, medens han fra Tid til anden med Opmerlfomhed betrngtede

Akershus. Der var ete og stille paa hele Festningen. Fetter Hans kunde here Kapteinens sikre Skridt nenne sig; de naaede helt hen til ham og standsede. Hans saa ilte op ; Kapteinen tog endnu et Par Skridt og kremtete. Hans Novelletter. 882 tråk en lang, dybstndig Streg med sin Stok, da kunde den Gamle ikke lenger dy sig. "Ei, ei — unge Herre!" sagde han venligt, idet han tog til sin Hat, "tager De Kart over vore Befestnings" verker?" Fetter Hans saa ud som en, der vekkes af dybe Be tragtninger, og idet han hilfede heftigt, foarede han noget forvirret : "Nei — det er blot saadan en Vane jeg har, til at sege at orientere mig, hvor jeg ferdes." "En fortreffelig Vane, en ganste fortreffelig Vane"— udbred Kapteinen med Varne. "Det styrker Hukommelsen," indstjed Fetter Hans bestedent. "Ganste vist, ganste vist — Hr. Student!" svarede Kapteinen, der begyndte at sinde Behag i det undseelige unge Menneske. "Iser ved mere lomplicerede Situationer," fortsatte det undseelige, unge Menneske, idet han med Foden udstet tede sine Streger. "Netop hvad jeg vilde sige!" udbred Kapteinen hen rykt, "iserdeleshed er nu Tegninger og Planer — som De kan tente Dem — aldeles uundverlige i Krigsvidenstaben — for Erempel en Slagmark." — "Ja, se det er nu Ting, der ere altfor indvitlede for mig," afbred Fetter Hans med et ydmygt Smil. "Sig ilte det, unge Herre!" fvarede den velvillige Gamle, "nåar man har en orienterende Oversigt over Ter rainet og Armeernes Stilling, saa lan selv en mere ind villet Batalje gjeres ganste anskuelig.—Se nu det Terrain, vi har for os her ; det kunde meget godt give os et Begreb — en miniature — om for Erempel — om Slaget ved Waterloo."83 Jeg er falden i den lange, tenkte Fetter Hans ; men never mincl ! jeg elsker hende. "Behag at tåge Plads paa Benken her," fortsatte Kapteinen, der inderligt gledede stg til en saa intelligent Tilherer, "saa stal jeg forsege i korte Omrids at give Dem et Billede af dette skjebnesvangre og merkelige Slag, hvis det lan interessere Dem?" "Mange Tal — Hr. Kaptein!" svarede Fetter Hans, "Intet lunde interessere mig mere. Men jeg frygter for, at De vil faa altfor meget Besver med en stalkels ukyndig Civil." "Paa ingen Maade, det Hele er faa let og simpelt, nåar man bare i Forveien orienterer sig pan Feldtet," for sikrede den elskverdige gamle Herre, idet han fatte sig ved Siden af Fetter Hans og kastede et provende Blik om kring sig. Medens de fad faaledes, betragtede Fetter Hans Kap teinen neiere, og han maatte tilstaa, at Kaptein Schrappe tiltrods for sine serti Aar endnu var en vakker Mand. Han bar de korte, graasprenge Moustacher lidt opadbeiet i Spidserne, hvilket gav ham et vist ungdommeligt Sving. I det hele tåget havde han megen Lighed med Kong Oscar den Ferste paa de gamle Tolustillinger. Og da han nu reiste stg op og begyndte sin Udvillmg, var Fetter Hans enig med sig felv om, at han havde al Grund til at vere tilfreds med sin tilkommende Sviger faders Mre. Kapteinen stillede sig nogle Skridt fra Benken i Hjer ner af Volden, idet han vegede omkring sig med Stollen. Fetter Hans fulgte neie med og gjorde sig al mulig Flid for at telles sin tilkommende Svigerfader. "Vil De nu altsaa tenke Dem, at jeg staar ved For pagtergaarden Belle-Alliance, hvor Keiseren har sit Hoved84 kvarter, og mod Nord — to Mile fra Waterloo — har vi Bryssel, — altsaa omtrent paa Hjernet af Gymnastit lollllet. Veien der — langs Volden er Chausseen, der ferer til Bryssel, og her" — Kapteinen ilede over Waterloostetten— "her i Gresset har vi Svignesstoven. Paa Landeveien til Bryssel og foran Skoven staa nu Englanderne;—De maa tente Dem den nordligste Del af Terrainen noget heiere. Paa Wellingtons venstre Flei — altsaa mod Dst — her i Gresset — har vi Slottet Hougoumont; det maa marke res," sagde Kapteinen og saa sig omkring. Den hjelpsomme Fetter Hans fandt strår en Pinde, der blev stullet i Jorden paa dette vigtige Punkt. "Fortreffeligt!" raabte Kapteinen, der forstod, at han havde fundet en Tilherer med Interesse og Indbildnings kraft, "det er nemlig fra denne Kant, vi lunne vente Preusserne." Fetter Hans lagde Merke til, at Kapteinen tog en Sten, som han fandt, og placerede den i Gresset med en hemmelighedsfuld Mine. "Her ved Hougoumont," fortsatte den Gamle, "be gyndte Slaget. Det var lerome, der angreb. Han tog Skoven; men Slottet holdt stg, forsvaret af Wellingtons bedste Tropper. Imidlertid stulde Napoleon, som holder her ved Belle- Alliance, netop give Marechal Ney Ordre til at begynde Hovedangrebet mod Wellingtons Centrum, da han opdagede Troppemllsser, der nermede sig fra Dst — bag Benken — derhenne ved Treet." Fetter Hans faa sig om, han begyndte at blive urolig : stulde allerede Blucher vere her? "Blu — Blu" — prevede han halvheit. "Det var Bulow," fagde til al Lykte Kapteinen, "som85 nermede sig med 30,000 Preussere. Napoleon traf i HaA fine Dispositioner, foråt mede den nye Fiende, idet han ille nereden nogen Tvivl om, at Grouchy ialfald fulgte Preus serne i Helene. Keiseren havde nemlig den foregaaende Dag detacheret Marechal Grouchy med Armeens hele hsire Flei ca. 50,000 Mand for at msde Blucher og Bulow ; men Grouchy —ja alt det der, husker De jo fra Verdenshistorien" — afbred Kapteinen. Fetter Hans nittede

beroligende. "Ney begyndte altsaa Angrebet med sin vante Ufor ferdethed. Men det engelske Kaualleri styrtede sig over Franstmendene, bred deres Retter og tvang dem tilbage med Tab af to Drne og flere Kanoner. Milhaud iler til hjælp med sine Cuirasserer og Keiseren selv, der ser Faren, hugger Sparerne i sin Hest og farer ned ad Straaningen ved Belle-Alliance." Kapteinen ilede afsted, hoppende lidt efter Siden forn en Hest i Gallov, medens han skildrede, hvorledes Keiseren red gennem tykt og tyndt, bragte Neys Folk iorden og sendte dem frem til nyt Angreb. — Enten det nu var, fordi der stak et Stykke af en Digter i Fetter Hans, eller om Kapteinens Skildring var faa levende, eller om det vrr — og det var det vist, — fordi han elskede Kapteinens Datter — nok er det: Fetter Hans blev ganste revet ind i Situationen. Han saa itte lenger en snurrig Kaptein, der hoppede efter Siden ; — han skimtede gennem Krudtregen Keiseren selv paa den hvide Hest med de sorte Dine, som vi kjende fra Kobberstikkene. Han for afsted over Grefter og Hegn, gennem Ågre og Haver, med Msie fulgt af sin Suite. Rolig og told fad han fast i Sadlen med den halvaabne gråa Frak, de hvide Bentleder og den lille Hat paatvers.⁸⁶ Hans Ansigt udtrykte hverken TreHed eller Spending; gint og blegt som Marmor gav det den hele Skikkelse i den simple Uniform paa den hvide Hest noget ophsiet, halvt fvegelseagtigt. Saaledes susede han afsted, dette lille blodige Uhyre, der i tre Dage havde leveret tre Slag. Alt veg afoeien for ham, flygtende Bender, Tropper i Reserve eller i Frem marsch, — ja selv Saarede og Halvdsde stubbede sig tilside og saa op paa ham med en Blanding af Skrek og Beun dring — der han jog dem forbi som et koldt Lyn. Han viste sig knapt blandt Soldaterne, fer alt kom iorden som of sig selv ; og et Dieblil efter kunde den ufor tredne Ney atter svinge sig i Sadlen, foråt fornye Angre bet. Og denne Gang kastede han Englenderne og satte sig fast i Forpagtergaarden La Haie-Sainte. Napoleon holdt atter ved Belle-Alliance. "Nu kommer altsaa Bulow fra Dst — her frem under Benken; Keiseren lader General Mouton melde ham. Klokken halv fem (Slaget var begyndt Klokken et) forfsgcr Wellington at fordrive Ney fra Haie»Sainte. Men denne, der nu indsaa, at alt afhcmg af, at man bemegtigede sig Terrainet foran Skoven — her i Sandet foran Greslan ten, "^Kapteinen lastede sin Hanske hen paa det betegnede Sted — "Ney altsaa tilkalder en Reseruebrigade af Mil hauds Cuirnsserer og gaar les pna Fienden. Snart faaes hans Folk paa Helterne, og man raabte allerede Vicwire ! omkring Keiseren. "Det er en Time for sent," svarede Napoleon. Da han imidlertid saa, at Marechallen led meget af Fiendens Ild i den nye Position, besluttede han at lomme ham tilhjelp og samtidigt preve med et Slag at knuse Wel lington. Han valgte til denne Plans Udfarelse Kellermanns navnkundige Dragoner og Gardens fuere Kanallen. Nu⁸⁷ kommer et af Slagets Hovedmomenter; De maa begive Dem ud paa Valvladsen ! " Fetter Hans reiste stg sirar fra Benken og indtog den Post, Kapteinen anviste ham. "Nu er De Wellington!" — Fetter Hans rettede sig. — "De staar der paa Sletten med Sterstedelen af det en gelske Infanteri. Her kommer hele det franske Kanallen susende. Milhaud har forenet sig med Kellermann ; det er en uoverskuelig Mengde Heste, Brynjer, Hjelm-buste og blanke Vaaben. Omgiv Dem med en Carré ! " Fetter Hans stod et Dieblik raadvild; men faa forstod han Kapteinens Mening : han tråk ial Hast en Firkant af dybe Streger i Sandet omkring sig. "Rigtigt!" raabte Kapteinen straalende, "nu hugge Franstmendene ind ; Retterne brydes, men stuttes sammen ; Kanallenet beier af og samler sig igjen. Wellington mall hvert Deblik indestutte sig i en ny Carre. De franske Ryttere slaas som Lover : de stolte Minder fra Keiserens Felttog fylder dem med dette seiersikre Mod, der gjorde hans Armeer uovervindelige ; de slaas for Seie - ren, for Wren, for de franske Drne og for den lille, kolde Mant», forn de vide holder paa Hsiden bagved dem, hvis Die følger hoer enkelt Mand, som ser Alt og ille glemmer noget. Men idag har de en Fiende, som ille er let at faa Bugt med. De staa, hvor de staa — disse Englendere, og trylles de et Stridt tilbage, saa tåge de det igjen i neste Dieblik. De have ingen Dm og ingen Keiser; naar de stans, tente de hverken paa Krigsheder eller paa Hevn; men de tenle paa Hjemmet. Itte at stulle gjense gammel Englands Ege, er den tungeste Tanke for en Englender — dog nei, der er noget, forn er verre endda: at lomme hjem med Skam. Og naar de tente paa, nt den stolte Flnade,⁸⁸ som de vide ligger nordpaa og venter pnn dem, at den stulde negte dem Hederssalut, at old ille stulde kjende sine Senner igjen, — da gribe de fastere om Gevanet, de glemme Saar og Blodet, der flyter; tause og alvorlige, med sammenbidte Tender holde de sin Post og de som Mend. Tyve Gange bredes Carrierne og sluttedes igjen, og der faldt 12,000 brave Englendere. Fetter Hans lunde forståa, at Wellington gred, da han fagde: "Natten eller Blucher!" Kapteinen hande imidlertid forladt Belle - Alliance og speidede omkring i Gresset bag Benken, medens han fort satte sin Udvikling, der stedse biev mere og mere livlig: "Wellington var nu i Virkeligheden slagen, han maatte lide et

totalt Nederlag, da" — raabte Kapteinen med dyster Stemme, "da lom hander!" Og idetsamme spendte han til den Sten, Fetter Hans havde set ham skjule, saaat den rullede ind paa Slagmarken. Nu eller aldrig, tenkte Fetter Hans. "Blucher!" raabte han. "Netop!" svarede Kapteinen, "det er Blucher, den gamle Varulv, der kommer marfcherende ind paa Sletten med sine Preussere." Altsaa lom der ingen Grouchy; Napoleon stod bersvet hele sin heire Flei overfor 15,000 Mand. Med sin aldrig svigtende Koldblodighed giver han Ordre til en stor Front forandring. Men det var for sent og Onermagten for stor. Wellington, som ved Bluchers Ankomst fil Anledning til at bruge Reserven, lod nu hele fin Armee avancere. Endnu engang bragtes dog de Allerede et Dieblik til at standse for et rafende Angreb, der fertes af Ney — Dagens Leve. "Ser De ham!" raabte Kapteinen, hvis Dine tindrede.⁸⁹ Og Fetter Hans saa ham, denne eventyrlige Helt, Hertug af Elchingen, Prins af Mostwa, Sen af en Bedler i Saarlouis, Marechal og Pair af Frankrige. Han faa ham lebe frem foran Kolonnerne — fem Heste vare studte under ham — med Kaarden i Haanden, Uniformen i Filler, uden Hat og med Blodet skremmende ned over Anstgtet. Og Kolonnerne ordnede sig og stormede afsted ; — de fulgte fin Prins fra Mostwa, Redningsmanden ved Vere» sina i den haablese Kamp for Keiseren og Frankrige. Lidet anede de, at Frankriges Konge sex Maaneder efter stulde lade deres ljere Prins styde som Landsforreder i Lurem bourghaven. Men han for omkring, ordnede og kommanterete, ind - tilder ille var mere at gjere for Feldtherren; saa brugte han sin Kaarde som Soldat til alt var forbi, og han reves med paa Flugten. Thi den franske Armee ftygtede. Keiseren styrtede sig ind i Vrimmelen ; men den for ferdelige Larm overdede hans Stemme, og i Halvmerlet var der ingen, forn kjendte den lille Mand paa den hvide Hest. Saa tog han Plads i en Carr6 af sin gamle Garde, der endnu holdt Stand paa Sletten : han vilde stutte sit Liv paa sin sidste Valplads. Men Generalerne flokkedes om ham, de gamle Grenaderer raabte : "Trek Dem tilbage Sire! Deden vil ille have Dem!" De vidste ilke, at det var, fordi Keiseren havde forspildt sin Ret til at zde forn fransk Soldat. Halvmod strebende fertes han med, og uljendt i sin egen Armee red han bort i den merke Nat, efterat have tabt alt. — "Saa ledes endte Slaget ved Waterloo," sagde Kapteinen, idet han satte sig paa Benken og rettede vaa sit Halsterllede. — Fetter Hans tenkte med Indignation paa Onkel Fredrik, der havde omtalt Kaptein Schrappe i en saa over90 legen Tone. Det var dog en ganste cnderledes interessant Perfonlighed end stig en gammel Departementsh est som Onkel Fredrik. Idet han nu gik og samlede op Handster og andre Smaating, som Feltherrerne i Stridens Hede havde spredt over Slagmarken, foråt markere Positionerne, stedte han ogsaa paa gamle Blucher. Han tog ham op og betragtede ham neie. Det var et haardt Stytte Granit, knudret som Suller- Eandis; det var nesten forn om det lignede "Feldtmarechal Vorwiilts". Hans vendte sig mod Kapteinen med et artigt Bul: "Tillad, Hr. Kaptein! at jeg gjemmer denne Sten. Den vil bedre end noget andet gjenlalde i min Erindring denne interessante og belerende Underholdning, for hvilken jeg isandhed er Dem meget tnknemmelig." Dermed stat han Blucher i Baglommen. Kapteinen forsikrede, at det havde veret ham en fant» Forneielse at iagttage den Interesse, hvormed hans unge Ven havde fulgt Udvillingen. Og det var den rene Sand hed, han var ligefrem henrykt over Fetter Hans. "Men fet Dem nu ned — unge Mand, vi kunne nok trenge til Hvile efter 10 Timers Kamp" — tilfeiede han smilende. Fetter Hans satte sig paa Benken og felte med Wng stelse paa sin Flip. Han havde i Middagsstunden ifert sig den mest bedaarende, han havde. Den holdt stg lykkeligvis endnu stiv; men han maatte sande Wellingtons Ord: Nat ten eller Blucher! thi stort lenger havde den ilke holdt Stand. Det var ogsaa et Held, at den varme Eftermiddagssol holdt de Spadserende borte fra Volden. Ellers lunde der snart have famlet sig et anseeligt Publikum om disse toHerrer, der fegtede med Armene og sprang omkring, tildels efter Siden.

De havde kun havt en Tilskuer. Det var Slildvag ten, forn staar paa Hjsrnet af Gymnastillolalet.

Denne havde af Nysgjerrighed fjernet sig utilberligt langt fra sin Post, idet han var marscheret nesten halvanden Mil nedover Chausseen fra Bryssel til Waterloo. Kaptei nen stulde ogsaa forlengst have tildelt ham en militer Til rettevisning, om ille det nysgjerrige "Mandstab", havde veret af stor strategisk Betydning. Han udgjorde nemlig der han stod, hele Wellingtons Reserve ; og nu da Slaget var forbi, tråk denne sig i god Orden tilbage nordover mod Bryssel og indtog atter Is pozte perclu paa Hjerner af Gymnastillolalet.

III.

"Kom nu hjem med mig og spis tilaftens," fagde Kap teinen. "Mit Hus er vistnok meget stille, men jeg tenker, en ung Mand af Deres Karakter ikke vil have saameget imod at tilbringe en Aften i en rolig Familie." Fetter Hans's Hjerter hoppede heit af Fryd; han modtog Indbydelsen paa den ham egne, bestedne Maade, og snart vare de paa Veien til Nr. 34. Hvor dog alting lykkedes for ham idag. Det var ikke mange Timer siden han faa hende for første Gang; og nu kom han allerede anstigende forn en speciel 3)ndling af Fa deren, for at tilbringe Aftenen sammen med hende. Jo mere de nærmede sig Nr. 34, desto livagtigere stod set fortryllende Billede af Freken Schrappe for ham: det blonde, purrede Hår nedover Panden, den vevre Figur og faa disse skjelske, lyseblaa Dine. Hans Hjerter bankede, saaa han neppe kunde tale, og da de gik op ad Trappen, maatte han tage ordentlig fat i Netverket; hans Lykke gjorde ham nesten svimmel. I Stuen, forn var et stort Hjørneverelse, traf de In gen. Kapteinen gik ud, forat kalde paa Frekenen, og Hans herte ham raabe: "Betty!" Betty! hvilket yndigt Navn og hvor det passede til det yndige Vesen! Den lykkelige Elster tænkte sig allerede, hvor deiligt det stulde blive, naar han kom hjem fra sit Arbeide ved Middagstid og lunde raabe ud i Kjeklenet: "Betty! er Maden ferdig?" Idetsamme traadte Kapteinen ind igjen med sin Dat ter. Hun gik lige hen til Fetter Hans, tog ham i Haanden og enstede ham velkommen i Huset. "Men," tilfeiede hun, "De maa virkelig undskyldte, at jeg står leber fra Dem igjen, for jeg staar midt i en Wgger, og det er ikke Speg, kan De tro!" Dermed forsvandt hun igjen; Kapteinen tråk sig ogfaa tilbage forat ordne sig lidt, og Fetter Hans var atter alene. Det hele Medet havde itle varet mange Sekunder og dog syntes Fetter Hans, at han i disse Dieblilte var styrtet fra Afsats til Affats mange Favne ned i et dybt, sort Hul. Han holdt sig med begge Hænder fast i en gammel, heirygget Lenestol; han hverken herte, saa eller tænkte; men halvt mekanisk gjentog han hen for sig: "Det var ilde hende — det var ikke hende!" Nei det var ikke "hende". Den Dame, han netop havde set, og som altsaa maatte vere den virkelige Freken Schrappe, havde siet ikke blondt, purret Hår nedover Panden. Hun havde tvertimod merkt Hår, streget glat til 93 dege Sider. Hun havde ingenlunde skjelske, lyseblaa Dine, men alvorlige, mørkeblaa, — kort sagt, hun var saa ulig den Elskede som vel muligt. Efter den første Lemmelse begyndte Fetter Hans's Blod at koke; en vild Smerte bemegtigede sig ham: han rasete mod Kapteinen, mod Freken Echraffe, mod Onkel Fredrik og Wellington og den hele Verden. Han vilde knuse det store Speil og alle Meblerne, og derpaa springe ud af Hjørnevinduet; — eller; han vilde tage sin Hue og Stol, styrtede ned ad Trappen, forlade Huset og aldrig mere betrede det; — eller, han vilde ialfald ikke blive her lenger end heist usdveudigt. Hans Stemning blev efterhaanden roligere; men en dyb Sermodighed lagde sig over ham. Han havde felt denne usigelige Smerte, at skuffes i sin første Kierlighed, og da han saa sit eget Billede i Speilet, rystede han med lidende paa Hovedet. Kapteinen traadte ind igjen, glat og vudset. Han ind ledede en Samtale om Dagens Politik. Fetter Hans havde Meie med at give endog blot korte, almindelige Svar; det var som om det interessante ved Kaptein Schrappe var aldeles fordunstet. Og nu mindedes Hans, at denne paa Hjemveien fra Festningen havde lovet ham hele Feldtmanøvren i Slaane efter Aftensbordet. "Verfaagod, lom tilbords!" raabte Krelen Betty, idet hun aabnede Døren til Spisestuen, hvor der var tændt Lys. Fetter Hans lunde ikke undlade at spise, thi han var fulten; men han saa ned i Tallerkenen og talte lidet. Derfor fertes Samtalen i Begyndelsen mest mellem Fader og Datter. Kapteinen, forn troede, at det bestedne unge Menneske felte sig generet i Freken Bettys Nerverelse, vilde give ham Tid til at fatte sig. "At du ikke inviterede Frelen Bech iaften, siden hun 94 stal reise imorgen," fagde den Gamle, "faa lunde I have spillet firhendig! for vor Gjest." "Jeg bad hende blive, da hun var heroppe iformiddags; men hun stulde i Afstedsselflab til nogle andre Bekjendte." Fetter Hans spidsede Dren, mon Talen var om Damen fra iformiddags. "Jeg fortalte dig jo, at hun var nede hos mig paa Festningen, forat sige Farvel," fortsatte Kapteinen, "stak kets Pige, jeg synes virkelig Synd i hende." Der lunde ikke lenger vere nogen Tvivl. "Omforlatelse — er Talen om en Dame med smaa trellet Hår og store, blaa Dine?" spurgte Fetter Hans. "Netop!" svarede Kapteinen, — "kjender De Frelen Bech?" "Nei—," svarede Hans, "det faldt mig bare ind, at det lunde vere en Dame, jeg traf nede paa Festningen om kring Klokken tolv." "Det har veret hende!" sagde Kapteinen, "en vakler Pige — ikke fandt?" "Det var en meget smul Dame," svarede Hans

med Overbevisning, — "har hun havt nogen Sorg? — jeg syntes Hr. Kapteinen —." "Ja, fer De! hun var forlovet nogle Maaneder." — "Ni Uger" — afbrød Frelen Betty. "Iaslllll du var det faa lort — nuvel — og saa har hendes Kjereste netop i disse Dage staaet op med hende. Hun reiser derfor — forn De kan tænke Dem — bort for en Tid ; — til Slegtninge paa Vestlandet — tror jeg." Hun havde altsaa været forlovet — rigtignok bare ni Uger ; men det var dog et lidet ander. Dog — Fætter Hans var en Mennestjender, og faameget havde han allerede tidligere iformiddags, at hendes Felelfæ for den afgangne Kjereste ikke havde været den rigtige Kjerlighed; derfor sagde han: 95 "Hvis det er den Dame, jeg saa idag, syntes hun at tage Sagen temmelig let." "Det er just, hvad jeg bebrejder hende," svarede Frelen Betty. "Hvorfor det?" spurgte Hans lidt fjedst, for han ligte overhovedet ikke den Maade, hvorpaa den unge Dame frem satte sine Bemærkninger, "var det tænste bedre, om hun gremmede sig tilbøede?" "Nei ingenlunde," svarede Frelen Schrappe, "men det vilde efter min Formening have vidnet om mere Karalterstyrke, om hun havde følt en sterkere Indignation overfor sin Forlovede." "Da synes jeg ivertimod, at det vidner om den smukke Art af Karalterstyrke, at hun ikke føler Nag eller Vrede; thi Kvindens Styrke er at tilgive," sagde Fætter Hans, der blev veltalende, idet han forsvarede den Elskede. Frelen Betty mente, net dersom Menneskene i det hele tngt vilde legge mere Indignation for Dagen ved de talrige "Opstag", kunde lauste Ungdommen blive lidt forsigtigere i faa Henseende. Fætter Hans derimod mente, at naar en Forlovet mer kede eller blot fik den mindste Mistanke, at han havde taget fejl, at det, han havde holdt for Kjerlighed, ikke var den sande, den egte, den rigtige Kjerlighed, saa maatte han ikke niene skynde sig med at staa "v, men saa var det ogsaa en ligefrem Pligt for den anden Part og for alle Omgivelser at tilgive, undskyldte og tale faa lidt som muligt om Sagen, paa det at det hele jo fer jo heller kunde blive glemt. Frelen Betty svarede hurtigt, at hun ikke fandt det i sin Orden, at unge Mennesker "havde hinanden paa Preoe", mens de holdt Udlig efter den rigtige Kjerlighed. Denne Bemærkning forargede i hoi Grad Fætter Hans. 96 Men han fik ikke Tid til at svare, da Kapteinen idetsamme reiste sig fra Bordet. — Der var noget ved Frelen Schrappe, forn han sået ikke kunde fordrage ; og faa sterkt var han optaget heraf, at hnn for en Stund nesten glemte den sergelige Efterretning, at den Elskede — Frelen Bech — stulde reise imorgen. Han maatte indremme, at Kapteinens Datter var smuk, meget smuk; hun syntes at være baade huslig og forstandig, og det var tydeligt, at hun omfattede den gamle Fader med en rerende Dmhed. Og dog fagde Fætter Hans til sig selv : Stille, hun bliver aldrig gift. Thi hun manglede ganske den yndige Æbehjælpelighed, der er saa indtagende hos en ung Pige ; naar hun talte, var det med en nesten stedende No og Sikkerhet». Aldrig kom hun med saadanne bedaarente, halvt fuldendte Setninger som: "Ja, jeg ved ikke, om De forstaar mig; — der er saa faa, forn forstaar mig ; — jeg ved ikke, hvorledes jeg skal udtrykke, hvad jeg mener; men jeg føler det saa tydeligt — kortsagt: af dette tilsterede, ubevidste, som jo er Koindens stjerneste Pryd, fandt man Intet hos Frelen Schrappe. Endvidere havde han faaet en Mistanke om, at hun var "lød". Og deri maa dog Alle give Fætter Hans Ret, at skal en Kvinde kunne opfylde sin Opgave her i Livet (at være Hustru for en Mand), ber hun selvfølgelig ikke have andre Kundskaber end dem, hendes Mand ønsker hun skal have, eller selv vil bibringe hende. Ethvert andet Fond af Viden vil altid være en Medgift af saare tvivlsomt Verd. Fætter Hans var i den miserableste Stemning. Klok - ten var ikke mere end otte, og fer halv ti, syntes han ikke, det gik an at tage Afsted. Kapteinen havde allerede taget Plads ved Bordet, ferdig til at begynde Feldtmanøvren . Her var ingen Udvei. Hans satte sig ved Siden. 97 Ligeoverfor sad Freken Betty med et Syt og en Vog forn sig. Hns strakte sig fremover og opdagede, at det var en Roman af den nyere tyske Literatur. Det var just et af de Verker, som Hans pleiede at læse i hoi Toner, nnnr hun udviklede sine moderne Anskuelser med et lidet Nnstrsg og Fritenteri. Men at sinde denne Bog her, i en Dames Hender og tilogmed paa Tyst (Hans hndte last den i Oversættelse), var hnn i hoieste Grad stedende. Dn derfor Frelen Betty fpmgte, om han syntes godt om Romouen, svorste hnn, at det var en af de Bøger, der kun bør læses af Mænd med modne Begreber og solide Principer, — nllermindst egnede den sig til Dnmelelture. Han snn, net den unge Dame blev rød, og han følte selv, ut han havde været uartig. Men har. vnr i en saa fatal Stemning, og desuden var der noget ligefrem irritende ved denne overlegne, lille Frelen. Han ergrede sig og tjedede sig, og fornt fuldende hans Lidelsers Mnal, begyndte Kapteinen net lade Korpsen L rykte frem, "beskyttet af Merlet." Fætter Hns stimttte nu, hvorledes Kapteinen lod Fyistidciaser, Penneknive og andre Smnning lytte frem over Bordet. Han nittede as og til, men hnn herte slet ikke efter. Hnn tænkte paa den deilige Froten Bech, som han lauste aldrig stulde gjenne, og underliden lurede han sig til at se paa Freken Schrappe, som

han havde reret uartig imod. Med et for han op. Kapteinen slog ham paa Skulde ren: "Og delte Punkt stulde altsaa jcg besette. Hrad synes De?" Da dukkede Onkel Fredriks Raad op for Felter Hans, og idet han nittede heftigt, sagde hnn: 'Naturligvis — det eneste rigtige! — Positionens NMle!' Novelletter 798 Kapteinen for tilbage og blev ganste alvorlig. Men da han saa Fetter Hans's forblssede Udtryk, fit hans God modighed Overhaand, og leende sagde han: "Nei — Hsisterede ! deri tager De storligen fejl. — Forresten," tilfeiede han med et lunt Smil, "forresten er det en Feiltagelse, som De deler med flere af vore heieste Militerautoriteter. — Nei, nu stal jeg vise Dem Positio nens Negle." Og saa begyndte han en vidleftig Forklaring om, hvorledes den Stilling, han havde Ordre til at besette, var ganste uden strategisk Betydning. Hvorimod den Mansvre, han paa egen Haand foretog, bragte Fienden i den strste Forlegenhet», og vilde have forsinket Korpfet L's Fremryk ning flere Timer. Saa tret og stev forn Fetter Hans var, maatte han dog beundre de Overordnedes vise Fremgangsmaade mod Kapteinen, dersom der overhovedet var noget i Onkel Fre driks Historie om Suerdordenen. Thi hvis Kapteinens egenraadige Mansvre i strategisk Henseende knuste var et genialt Trek, saa var det jo i sin Orden, at han fil Sverdordenen. Men paa den anden Side var det jo ogsaa klart, at han var übrugelig i en Armee som vor, nnnr han lunde tro, at Hensigten med Feldteoel serne var at forsinke nogen eller at bringe nogen i Forlegen hed. Han maatte dog vide, at Hensigten meget mere var den, at begge de fiendtlige Armeer mcd Bagage og Kjskten vogne lunde treffe sammen til fastfat Tid paa det fastsatte Sted, hvor den store Frokost serveredes. Mens han fad i disse Tanker, fuldendte Kapteinen Feldtmaneoren. Han var siet ikle faa tilfreds med sin Tilherer nu som ude pna Festningen ; der var lommen no get adspredt over ham. Klokken blev ni. Men da Fetter Hans havde sat sig⁹⁹ i Hovedet, at han vilde holde ud til halv ti, sted han sig gennem en af de lengste Halvtimer, han havde oplevet. Kapteinen blev ssvnig, Frelen Betty fvarede lort og koldt ; Hans maatte selv serge for Underholdningen — tret, erger lig, ulykkelig og forelsket som han var. Endelig viste Uhret nesten halv ti ; han reiste sig, idet han sagde, at han pleiede at gaa tidligt tilsengs paa Grund af, at han leste bedst, naar han stod op Kl. 9." O Skuffelse paa Skuffelse! Hans sagde i al Hast Godnat og leb ned af Trappen. Kapteinen fulgte ham ud med Lys og raabte venligt efter ham : "Godnat — velkommen igjen ! " "Tal!" raabte Hans nedenfra, men i sit stille Sind bandte han paa, at der stulde han aldrig mere sette sin Ben. — Da den Gamle lom ind i Stuen igjen, fandt han Datteren iferd med at smelle op Vinduerne. "Hvad stal det betyde?" spurgte Kapteinen. "Jeg lufter ham ud," svarede Freken Betty. "Naa, naa, Betty, du er nu altfor stem. Men jeg maa ellers tilstaa, at den unge Herre tabte lidt ved nermere Bekjendtstab. Jeg forstaar mig ille paa Ungdommen nu» tildags." Dermed gil Kapteinen ind i fit Soueverelse, efterat hnve givet Datteren den sedvanlige Aftenformaning : "Sid nu ilte for lenge oppe." Da hun var bleven alene, stullede Frelen Betty Lam pen, styltede Blomsterne bort fra Hjernevinduet og satte sig op i Vinduskarmen med Benene paa en Stol. Mellem to heie Huse lunde hun i klare Maanefkins aftener stimte en liden Gtrjhe af Fjorden. Det var ikke¹⁰⁰ " meget ; men det var dog et Glimt af den store Vei, der ferer mod Syden og de fremmede Lande. Og hendes Dnster og Lengsler stsi afsted, felgende den samme Vei, hoor saa mange Dnstefugle har flsiet sin Vinge tret: ud gennem den trange Fjord mod Syden, hvor Horisonten er hei, hvor Hjertet uduiter sig og Tan kerne blive store og modige. Og Frelen Betty futede, idet hun stirrede paa sin lille Stribe af Fjorden, som hun lunde stimte mellem to heie Huse. — Hun tenkte ifandhed ille paa Fetter Hans, dtr hun fad; men han tenkte paa Freken Schrappe, idet han med hurtige Skridt gik op ad Gaden. Aldrig havde han truffet en Dame, der mindre var falden i hans Smag. At han havde veret uartig mod hende, gjorde det ikle bedre. Vi ere ille tilbeielige til at sinde de Mennesker elskverdige, som have veret Anledning til, at vi have opfert os slet. Det var ham ligefom en Trest at gjentage for sig selv : Hun bliver aldrig gift. Saa vandrede hans Tanker til den Elskede, som stulde reise bort imorgen. Hele hans tunge Skjebne stod for ham, og han fit en stor Trang til at udese siu Smerte for en Ven, der kunde forståa ham. Men at sinde en Ven i den passende Stemning paa denne Tid af Aftenen, var itte let. Onkel Fredrik var igrunden hans Fortrolige i mange Ting ; han vilde opsege ham. Da han vidste, at Onkel var hos Tante Maren, begav han sig opover mod Slottet, for at mede ham, naar han kom fra Homansbyen. Han valgte en af de trange Alleer tilheire, hvor han vidste, Onkel Fredrik pleiede at gaa, og et Stytte op i Bakken sqtte han sig paa en Benk for at vente.¹⁰¹ Der maatte vere usedvanligt morsomt hos Tante Maren, naar Onkel Fredrik kunde holde ud deroppe til over ti. Endelig stimlede han en liden hvid

Mave heit oppe i Alleen; det var Onkels hvide Vest, som nermode sig. Han reiste sig fra Benken og sagde alvorligt: "God» aften!" Onkel syntes aldrig om at treffe ensomme Mcmdsper soner i de merle Alleer; det var derfor en stor Lettelse for ham, da han gjenljendte Neveen. "Aa, var det bare dig — Hansemand!" sagde han venligt, "hvad sidder du og lurder paa?" "Jeg ventede paa dig!" svarede Hans med dump Stemme. "lasaa! er der noget iveien med dig? — er du syg?" "Sverg ille!" svarede Fetter Hans. Dette vilde til enhver anden Tid have veret tilstrelle ligt til at fremkalde en Hagl af Svrgsmaal fra Onkel Fredrik. Men iaften var han saa optnget nf sine egne Oplevel ser, nt han forelebig stjst Neveens Anliggende tilside. "Du var ellers dum," sagde han, "som ilke fulgte med mig til Tante Maren. Vi har havt det faa morsomt, det havde netop veret noget for dig. Ser du — det var egent lig etstags Afstedsselstab for eu ung Dame, som stal reise imorgen." — En strekkelig Anelse gennemfor Fetter Hans. "Hvad hed hun?" streg han og lneb Onkel i Armen. "Au!" raabte denne, "Freken Bech!" Da kastede Hans sig baglengs paa Benken. Men neppe var han dumpet ned, fer han for iveiret med et heit Skrig, og op af Baglommen tog hnn en liden, knudret Tingest, som hnn lastede langt nedover Alleen. "Hvad gaar der af Gutten," raabte Onkel Fredrik, "hvad var det, du kastede?"

"Aa det var den Fandens Blücher," svarede Fæt-Hans grædefærdig.

— Det var netop saa vidt, at Onkel Fredrik fik Tid til at sige;

"Sa' jeg ikke: vogt dig for Blücher," før han brød ud i en livsfarlig Latter, der varede fra Slotsbatten og langt ned i Øvre Voldgade.

Paa Skandinavens Bughandels Forlag er udtommet: 500 Timer i Lngelst. Af O. M. Peterson. Ny forbedret og forlet Udgave. Den eneste fuldstendige Lerebog i det engelste Sprog, specielt udarbeidet for Begyndere, der i tort Tid uden nogen Lerers Veiledning vil lcere at tale. lese og stride Engelff. Bogen indeholder Samtaler paa Engelsk med norstdanst Oversettelse, letfattelig og paalldelig Veiledning til den rigtige Udtale, fuldstendig og grei Grammatil. en Ordbog paa omtrent 3,000 Ord, Lesestykker, Udvalg as 'de bedste amerikanske og engelske Forfattere, m. m. At "100 Timer i Engels^ af O. M. Peterson, i en hver Henseende er den bedste Lerebog i Engelsk beuidner enhver Sagtyndig, som tjender Bogen. Vris> 5 Cursus i et smukt presset Clothbind med -priv. Slindryg og marmorerer Snit H2.00 Serskilt selges: m^Z-j Ferste Cursus (50 Timer) tndb. i presset Cloth... 1.25 Andet Cursus (so Timer) i Papbind og Stindryg... 1.00 ts», 1»5 H 187 North Pesria «treet Ghie«s«»

Skandinavens Voghandel, FjZrste Tcese bog i Norsk med StaveMelser. Ved O. M. Peterson. Den eneste Lcrsebog i Norsk afpasset ester amerikanske Forholde og med et ester yngre Norns Fatteevne tillempet Ind- hold. Bogen indeyolder ti Sider Stavesvelser og tretten Sider korte Setninger, hvori Ordene er trytte med norske og latinske Bogstaver og engelsk Oversettelse: syv Sider Samtaler paa Norsk med Engelsk Oversettelse : over sexti Ordsprog paa Norsk og Engelsk: over sexti Loesestylter (89 Sider) med alle vanskelige Ord og Udtryl, oversatte paa EngeNt; samt tretten af de me^t yndede Sange i vort Sprog. Bogen indeholder desuden (paa Engelsk» Vink om Udtalen og Retskriu- ningen, samt de vigtigste grammatiske Regler tilligemed en lliste over norske og engelske NMenavne med Bemerkninger. 160 Sider. Pris: Indbunden H0.50 FuldstcLndig Norsk-Ameritansk Vrev- og Formularbog, indeholdei.de: Norst-Dansk Sproglcere, Anvisning til Affattelsen af alle Slags Breve, Formularer for Forretningspapirer og legale Dokumenter, Undervisning i Bogholderi, Postlovene, Amerikansk Mynt, Maal og Vcrgt, Rentetabeller, Pristabeller, Hvedetabeller og MaanedslMstabeller. Udgiven af O. M. Peterson. Ny »rk»get Udgavc. Pris: Indbunden i Cloth ..tzi.oo Engelsk og skandinavisk Conversations-Sog. En Samling af almindelige Old, Udtryk, Talemaader osv., der forekomme i daglig Samtale. Scrrlig bestemt til Vrug for den skandinaviske Tjenestepige og den amerikanske Madmoder. Samlet og fremstillet af Allan Saetre. En letfat- telig Veileder for Begyndere og Andre, som i tort Tid vil lcrrre at forståa og gj^re sig forstaaelige i det engelske Sprog. N . i Indbunden G0.50 < Indbunden i smutt Shirtingsbind 0.73Billige Vsgerl Spenel Opmcrrlsomhed henledes paa selgende paa vort Forlag udlomne Boger, der samtlige sendes portofrit ved Udtmlgte Skrifter af H. Schulze. Med Forfatterens Portrcet. 448 Sider. Pris fsr G2.00, nu nedsat til 1.00 Do., indbunden i Cloth 1.25 Novelletter as Alexander L. Kielland. 102 Sider. Pris fer 1.00, nu ncdsllt til . 25 Do., indbunden i Shirtingsbind 50 Nye Novelletter af Alexander L. Kielland. 96 Sider. Pris fer 90 Cents, nu nedsat til.. 25 Do., indbunden i Cloth 50 Nfredstid. Fortcelling fra Aarhundredets Begyndelse af Con- stllntius Flood.

160 Sider. Pris fer Gl . 40, nu indbunden og nedsat til 50 Haandbog for Afholdsuenner. I. Udarbeidet af O. Br. Olson. 175 Sider. Trykt paa godt Papir ..50 —Smutt indb. i Shirtingsbind 75 Do. II 50 —I Shirtingsbind 75 Bibelhistorie med lidt as Kirkens Historie af Volrath Vogt. Med Kart over Kanaan. Inobunden25 Underholdende Tildragelser af Norges Historie, torteligen for- talte af P . A. Munch. Pris heftet . 50 Do., indbunden i Shirtingsbind 75 Den Mute og gienfundne Wdelsten. En Sjcelehistorie passende for Unge og Gamle. Fortcelling i 2 Dele af A. L. O. E. Shirtingsbind . 50 Ved Nytaarstid i Noddebo Pra>stegaard. Fortcelling af Nicolai (18 Aar gammel). 267 Sider. Pris fer heftet tz1.05, nu uedsattil 65 —Do., smutt indb. i Shirtingsbind, fFr Gl.65,. 65, nu nedsat ti 1..90 Min Hustru og jeg. Fortcelling af "Nicolai," ung Mgtemand. 238 Sider. Pris fer heftet G2.00,. 00, nu nedsat til 50 Do., smutt indb. i Shirtingsbind 75 Modtagelsen af den vedfoiede Pris. Fanes i 183. 185 & 187 Nortlr ?eoi-ia Bt., - . . CKioaKo, 111.!igs Nøgev! Speciel Opmcerkjomhed henledes paa fslgende paa vori Forlag udtomne VMer, der samtlige i ved Modtagelsen af den vedfMde Pris. Dagny. Fortcelling af Elise Aubert, Forf. til "Hicmmefra" og "Kirsten" m. sl. 234 Sider. Heftet 65 Cents; i Shirtings bind 90 C^nts. Dobbelte Lamler. Roman af F. Halm. Heftet 75 Cts.; i Shir tingsbind Hl 00. Tlrmring og Dag. Fortcelling af Olaf Sanning. 175 Sider. Heftet 50 Cents; e :nd 75 Cents. Et Samliv. En Fortcelling af Jonas Lic. 178 Sider, trytt paa godt Papir. Heftet 50 Cents; i2Y 75 Cents. Fra Hav og Strand. En Tytt Fortollinger af Inst W. Flood (Forf. af "Fem Aar tilsM") Indbunden 50 Cents. Fruen fra Havet. Skuespil i fem Atter af Henrik Ibsen. Heftet 85 Cents; indbunden 50 Cents. Hittebarnet. Original Fortcelling af Forfatteren til "Plante rens Datter." Heftet 75 Cents; i Shwmgsbind Hl.OO. Husmands - Datteren eller Vesle-Kari. FortaeUmg af 249 Sider, trytt paa godt Papir. Heftet 60 Cent tingsbind 90 Cents. Letwste Historier.. ?lf Armin Stei- Forfattere)eft,t 50 Cents; r < 75 Cents. Livsslaven. Fortcelling ai 151 Sider. Indbunden 50 Cents. Ns. 9672. Fortcelling fra Norge. Doktor Vraltar. '> . 'erne. Ovenctt en Heftet 50 Cents; i ., > . :. < .nts. Pede! ' . Eli historisk Fortcelling af Guloberg. Ny mnardndet og forsgei Udaaue. Ui7 Portrcet. 200 Sider. Heftet 50 Cents; i Shirtl: 75 Cents. ellinger af Inst W. Flood. 148 Sider. Indbunden 50 Cents. Adresse: Skandinavens Wogdandel, 183, i B5 H 18? North Peoria St., e»

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/novellett/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-novellett>.

Filen skapad 2018-12-17 13:13:41.939592